

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Kriza zaupanja

Kar danes vznemirja Evropo, jo brez prestanka in vedno znova potiska v kritično napetost, čim dalje hujšo in dolgotrajnejšo, to se more najbolj točno označiti kot kriza zaupanja. V tem, v tej krizi medsebojne vere je jedro vseh težav in problemov sedanosti.

Lokarnska kriza se ni premaknila nikamor s svoje stagnacije. Njeno težišče je vsekakor v nezaupanju, ki ga ima zapad in z njim vred tudi mnoge države po ostali Evropi glede nadaljnjega nemškega zadržanja. Danes se more to nezaupanje izraziti z naslednjim nizom političnih kombinacij, projektiranih v območje bodočih možnosti. Jedro francoske zahteve je prav za prav sedaj v tem, da se Nemčija ne sme lotiti utrjevanja porenškega remilitariziranega pasu, dokler se ne likvidira veliki spor, ki je nastal po enostranski kršitvi mirovnih in lokarnskih določb. Ta zahteva ima, ako pustimo zaenkrat v nemar načelne in pravne probleme, svoj konkreten pomen v premostranju celotnega evropskega položaja.

Francija je po lokarnski pogodbi bila zavarovana samo na svojih mejah, do čim so bila vprašanja vzhodnih nemških mej izven te mednarodne garancijske skupnosti. Toda sistem političnih paktov, ki naj v svoji celoti pomaga utrjati evropski mir in ga brani kot celotni mirovni sistem, veže Francijo z vrsto prijateljev in enako zainteresiranih v srednji, južnovzhodni in vzhodni Evropi. Ako bi se Francija omejila na brigo za lastno varnost v dobesednem smislu, ki ji ne mara zadostovala Maginotova linija. Ta utrjeni mejni pas štiti Francijo od nemške strani; splošno se trdi, da je toliko močan, da vzdrži naval tudi največje armade. Toda moderna vojna tehnika bi končno morda vendarle našla sredstva, da tudi to doseže uspeh. Zato Francija kljub Maginotovemu oboroženemu pasu ne sme zanemariti svojih zaveznikov in prijateljev na vzhodu Nemčije. Tu pa se začne drugo poglavje.

Nemčija ima namen, utrditi Porenje, utrditi ga, razume se, po najmodernejših načelih sodobne tehnike. Pričakovati bi bilo potemtakem, da bo nastala vzporedno ob meji druga »Maginotova« utrjena linija, ki bo na podoben način ščitila Nemčijo od francoske strani. To bi samo na sebi ne bilo prav nič hudega, saj Francija ne goji nikakih napadalnih namenov napram Nemčiji, nima aspiracij na nič takega, kar se nahaja morda v posesti nemške države. In vendar bi mogla taka situacija prinesiti posledno silno škodo Franciji sami. Zakaj nemška utrjena črta ob porenski meji bi dovolila berlinski vladni obrniti vsi pozornost vzhodu, še bolj pa bi omogočila generalnemu štabu, vrči večino oboroženih sil na vzhod, na zapadu, ob Renu, pa ustiti samo razmeroma majhen del vojske, ki bi v naslonitvi na močne utrdbe mogel kljubovati vsej oboroženi moči Francije. Generalni štab bi mogel ta čas izvršiti svojo akcijo na vzhodu in realizirati politični program.

V nemškem sosedstvu na vzhodu se dobro zavedajo vseh teh možnosti, saj bi mogli danes upravičeno reči, da se je obutek obče nesigurnosti silno povečal, odkar se je spustilo zagrinjalo izpred skrivnosti Porenja in je postalo očitno, da tu z demilitarizirano zono ni več računati. Morda velja tudi tu oni znameniti stavek angleškega državnika, da ležijo meje novih nacionalnih držav vzhodne srednje Evrope na — Renu. Obratno se je v Franciji utrdila zvesta, da leži v svobodni eksistenci teh držav tudi velik del sigurnosti za francosko republiko samo.

Če je vse tako in če so francoski pomisleki pravilno postavljeni, potem se more za gotovo pričakovati, da se bo medsebojno nezaupanje v Evropi še silno stopnjevalo. Ako doseže Nemčija ves svoj načrt na renski mejni zoni, potem se bo povečal nemir v vzhodni srednji Evropi. Velika Britanija pa je na potu, da pospešuje ta proces, čeprav najbrž v dobri veri. Ako vzamemo v račun navedene francoske pomisleke, pridemo do zaključka, da se Angliji pri tem ni treba kdovekako vznemirjati. V ospredju angleških bojznih je skrb za nedotakljivost Belgije in Nizozemske, odkoder bi se mogla ogroziti varnost velikobritanskega otočja. Ako bi se Nemčija obvezala, da se bo omejila vsaj za nekaj časa na zapadu na defenzivo, v tem primeru je London pripravljen, se kar nekako zadovoljiti in prepustiti vzhodni usodi. Posebno sedaj, ko se zdi, da se poraz Abesincev približuje vrhuncu in se italijanske čete gibljejo že v bližini Tanskega jezera ter izvirkov Nila, so se v Londonu znova vznemirili v drugo smer, ne glede na to, da bo ostala skrb za prosto in zavarovano pot skozi Sredozemsko morje slejkoprej poglavljata politična briga Velike Britanije.

Francoski pogledi na vzhod so bistveno drugačni, posebno, odkar se je ratificirala francosko-ruska pogodba. Obe državi potrebujejo garancij za skupno varnost, saj zato sta sklenili pakt o medsebojni pomoči. Ako zgradi Nemčija svojo obrambno črto na porenških tleh, bi bila zelo prizadeta tudi Rusija. Ovdé je razmotrivati ugovor, da Nemčija in Ru-

FRANCOSKI ODGOVOR HITLERJU

Francija za mir na osnovi kolektivne varnosti in v okviru Društva narodov — Varnost tudi za vzhod — Jamstva glede Porenja

Pariz, 6. aprila. o. V četrtek bo v Ženevi konferenca zastopnikov lokarnskih sil, na kateri bo angleški zunanji minister Eden zbranim državnikom najprej prečital Hitlerjeve predloge, proti katerim bo Flandin kratko repliciral in podal francoski mirovni načrt. Verjetno je, da bodo francoski predlogi že danes odposlani v Ženevo in obenem v Rim, London in Bruselj, vendar pa bodo objavljeni šele na ženevski konferenci zastopnikov lokarnskih sil.

Vsebinska francoskih načrtov je deloma že znana, v strogi tajnosti pa čuvajo konstruktivne predloge. Kljub temu se je zvedelo, da opisuje v konstruktivnem delu spomenice Francija v glavnem že znane smernice svoje politike in načelno predlaga mir na osnovi kolektivne varnosti in v okviru Društva narodov.

Spomenica ugotavlja v uvodu, da se enostranska odpoved in kršitev lokarnskega pakta ter versajske mirovne pogodbe nikakor ne more opravičiti z naknadnimi mirovnimi predlogi. Na drugi strani smatra Francija, da je univerzalni mir mnogo bolj važen, nego so različne vrste miru, kakor jih predlaga Nemci. Nič ne more zaupati nemškim nameram, dokler nemška vlada ne ponudi jamstev, ki bodo enaka tako za evropski zapad kakor za vzhod. Nadalje tolmači uvod spomenice francosko tezo o nedeljivem miru.

Drugi del spomenice vsebuje francoske pozitivne mirovne predloge. Najprej naglašja, da je treba vključiti v sistem kolektivne varnosti tudi ves evropski vzhod. Nemčija v svojih predlogih prav za prav jasno odkriva tudi

svojo drugo namero, ko ponuja velikim silam varnostne pakte, manjšim državam, kakor Avstriji in Češkoslovaški, pa le vzajemne pogodbe o nenapadanjstvu za avstrijsko in češkoslovaško neodvisnost pa je absoluten pogoj za sporazum z Nemčijo.

Kar se tiče ponovnega vstopa Nemčije v Društvo narodov, se mora Nemčija zanj odločiti brez vsakega pridržka, odnosno, ne da bi zahtevala prej revizijo pakta Društva narodov. Francija sicer priznava, da je revizija pakta Društva narodov potrebna in ne bo delala nikakih težav ter tudi ne bo vztrajala na tem, da se versajska mirovna pogodba ne sme ločiti od pakta Društva narodov, toda to se sme po francoskem mnenju izvršiti šele tedaj, ko bo Nemčija zopet sprejeta v Društvo narodov.

Francoski predlogi zahtevajo tudi jamstva glede Porenja. Ta točka predstavlja prav za prav center francoskih načrtov. Spomenica govori o kompromisu, ki naj bi se dosegel tako, da se Nemčija, če jo v Porenju ne bodo zaradi nobenih novih utrdb. Francoski politični krogi so mnenja, da Anglija in Francija ne pripisujeta nikakega pomena vsemu temu, kar je Hitler doslej s silo dosegel, trudita pa se, da se zavarujeta proti morebitnim novim izvršenim dejstvom, s katerimi bi lahko Hitler operiral v bodočnosti. Francoska zahteva, da Nemčija ne sme graditi novih utrdb v Porenju, je v celoti v skladu tudi z angleškim stališčem.

Sploh sta se v zadnjem času kljub morebitnim nasprotnim vtisom ang-

ška zunanja politika znatno zblížali. Tudi med Rimom in Londonom ter Parizom in Brusljem se vršijo stalni diplomatski telefonski razgovori in vse kaže, da bo imela v četrtek Nemčija pred seboj neke Francoze, nego tudi Angleže, Belgijce in Italijane, združene na osnovi francoskih predlogov.

V Ženevo bodo prišle ta teden številčno in osebnosti močne delegacije posameznih držav. Italijo bodo na konferenci zastopniki lokarnskih sil zastopali Aloisi, poslanik Grandi in minister Rocco. Anglijo Eden in Baldwinov zaupnik Halifax, Francijo pa Flandin, Boncour, Leger in Massigli.

Zunanji minister Flandin bo odpotoval v Ženevo jutri ob 13.

Francoski ministrski svet

Pariz, 6. aprila. d. Snoči ob 19. so se sestali ministrski predsednik Sarraut, zunanji minister Flandin, minister Paul-Boncour ter višji uradniki zunanjega ministrstva na konferenci, na kateri je Flandin predložil besedilo francoskega odgovora na nemško spomenico. O odgovoru je končnoveljavno sklepala ministrski svet na svoji seji danes popoldne, na kateri je Flandin podal izbrano poročilo o mednarodnem položaju.

Odgoditev razgovorov generalnih štabov

Pariz, 6. aprila. w. V okolici zunanjega ministrstva so danes zadrževali, da bodo razgovori zastopnikov francoskega in angleškega generalnega štaba na željo Anglije, ki bi se morali začeti danes odgoditi do 15. aprila. Razgovori bodo omejeni na splošna vprašanja ter nekatere transportne probleme. Anglija bo zastopala stališče, da

transportiranje angleških čet na kontinentu ne prihaja v poštev, nego se ima Francija zanašati le na angleško pomoč na morju in v zraku. Zato se bodo nadaljnja pogajanja vršila bržkone le med glavnimi strokovnjaki mornariškega in letalskega ministrstva.

Italija in francoska mirovna akcija

Pariz, 6. aprila o. Politični krogi se zelo zanimajo za bližnjo sejo odbora trinajstih v Ženevi. Francoska delegacija bo skušala pridobiti Italijane za sodelovanje pri pogajanjih in akciji lokarnskih sil. Flandin se bo zavzel za ukinitve sankcij in bo gotovo poudaril, da je italijansko sodelovanje neohodno potrebno za bodočo organizacijo miru v Evropi. Pod gotovimi pogoji bi se Italija tudi dejansko priključila francoski mirovni akciji, ki ne stremi le po zagotovitvi kolektivne varnosti v Evropi, nego tudi po dvostranskih nenapadljivih paktih v centralni in vzhodni Evropi.

Italijanski tisk je sicer zadnje dni precej nerazpoložen proti Franciji. Francoski vladni očitni, da operira precej brez upoštevanja dejanskega stanja, ker prevladuje v Franciji še vedno nepopolno razumevanje italijanskih zahtev in simpatiziranje z nepravičnimi ženevskimi sankcijami.

Obenem se italijanski tisk obrača tudi proti stališču Male antante v vprašanju uvedbe splošne vojaške dolžnosti v Avstriji in beleži v zvezi s tem nasprotstvo tiska Male antante proti Avstriji. »Gazzetta del Popolo« pristavlja k sličnim razmotiranjem domnevo, da se za to časopisno kampanjo skriva Titulescov vpliv, ki se trenutno muči v Parizu in zaključuje svoja izvajanja z ugotovitvijo, da Francozi ne podpirajo več politike Londona, temveč zunanjo politiko Prage. Bukarešte in Beograda.

Titulescu v Parizu

Pariz, 6. aprila. w. Rumunski zunanji minister Titulescu je prispel nocoj v Pariz in bo imel pred začetkom ženevskih razprav posvetovanja z ministrskim predsednikom Sarrautom in zunanjim ministrom Flandinom.

Naš protest na Dunaju

Besedilo protestne note naše vlade proti uvedbi vojaške obveznosti v Avstriji

Dunaj, 6. aprila. g. Danes ob 17. so poslaniki Rumunije in Jugoslavije ter češkoslovaški odpravnik poslov v skupni av. Cenci izročili zunanjemu ministru Berger-Waldenegg tri protestne note proti uvedbi splošne vojaške dolžnosti v Avstriji. Vse tri note se glasijo doslovno enako in bodo v vseh treh državah objavljene istočasno.

Beograd, 6. aprila. o. Tekst note, ki jo je naš poslanik na Dunaju izročil v avstrijskem zunanjem ministrstvu, se glasi:

Po naredbi svoje vlade ima poslaništvo kraljevine Jugoslavije čast sporočiti naslednje avstrijski zvezni vlad:

»1. aprila t. l. je zvezni svet izglasoval zakon, s katerim se spremeni vojni statut, ki ga določa peti del senžermenske mirovne pogodbe za Avstrijo. Ker je bila izvršena enostranska odpoved tega dela senžermenske

ske pogodbe, pomeni ta sprememba izrecno prekršitev vojnih klavzul te pogodbe.

V takih okoliščinah je kraljevina Jugoslavija kot podpisnica senžermenske pogodbe prisiljena energično protestirati proti izvedbi omenjenega zakona. Na drugi strani kot članica DN globoko obžaluje, da je Avstrija, ki je prav tako članica DN, smatrala za potrebno, da gre po poti, ki jo je svet DN v sličnih okoliščinah svečano obsodil z resolucijo z dne 17. aprila 1935. Kraljevina Jugoslavija ne more v nobenem primeru dopustiti, da bi si Avstrija prisvajala kako pravico s svojo enostransko akcijo, ki pomeni zavračanje mednarodnih obveznosti. Zato si kraljevina Jugoslavija pridržuje pravico, da se naknadno izrazi glede odredb, ki jih bo izdala v svrhu obrambe svojih interesov.

Ženevska prizadevanja za mirovna pogajanja

Jutri se bo sestal odbor trinajstih, da sklepa o uvedbi mirovnih pogajanj med Italijo in Abesinijo

Ženeva, 6. aprila. d. Tajništvo Društva narodov je objavilo poročilo o delu odbora trinajstih za poravnavo italijansko-abesinskega spora ter o korespondenci njegovega predsednika Madariage z italijansko vlado. Poročilo potrjuje, da je odbor trinajstih sklican za sredo 8. t. m. ob 11. dopoldne.

Odbor trinajstih je na svojem sestanku 23. marca v Londonu pooblastil svojega predsednika, naj se prizadeva za sodelovanjem generalnega tajnika Društva narodov, da doseže zblížanje obeh sprtnih strank zaradi ustavitve sovražnosti in vzpostavitve trajnega miru v duhu pakta Društva narodov.

Na predsednikov poziv italijanski vladni, naj imenuje delegata, ki bi stopil z njim in z generalnim tajnikom v zvezo, je izjavila italijanska vlada, da je pripravljena sija nimata skupnih meja; že kratek pogled na karto nam pove, da bi se v primeru vojnih zapletov mejne črte naglo zbrisale. Rusija se zaveda, kako silno ji je potrebna varnost ravno do zapadne strani, saj mora računati, da se lahko tako rekoč čez noč sproži najhujša vojna vihra na njenih mejah na Daljnem vzhodu. Zato je v njenem interesu, da na vso moč podpira francoske teze, dobro se zavedajoč, da se s tem briga za lastno zavarovanje.

Najbolj pravilno je, ako imenujemo stvari, ki so danes predmet diplomatskih debat, s pravimi imeni, pa osvetlimo resnične interese prizadetih držav. Rezultati premostranja so na ta način najtočnejši, dasi ne najugodnejši.

poslati v Ženevo svojega delegata takoj po Veliki noči ter pričeti izmenjavno misli o načinu razgovorov, ki jih želí doseči Madariaga.

Eden o uporabi strupenih plinov

London, 6. aprila. w. Na današnji seji spodbne zbornice je izjavil zunanji minister Eden, da je odbor trinajstih sklenil poročati o pri tožbi abesinske vlade zaradi uporabe strupenih plinov in letalskih napadov na postojanke Rdečega križa, ki jih je zakrivila italijanska vlada. Angleška vlada se je močno zavzela, da bi se v Ženevi sestala plenarna konferenca odbora trinajstih in razpravljala o bodoči akciji, če bi dotlej Italija ne odgovorila na te proteste. Razen tega je zastavila vse sile, da bi tudi pritožba abesinske vlade zaradi bombardiranja Hararja čim prej zbudila pozornost pri odločilnih faktorjih Društva narodov.

Schachtova misija v Baslu

Basel, 6. aprila. AA. Na današnji redni mesečni sestanek upravnega odbora banke za mednarodna plačila so prispeli guvernerji emisijskih bank Francije, Velike Britanije, Japonske, Belgije, Nizozemske in Švice. Snoči so bili gosti guvernerja nemške državne banke Dr. Schachta, in sicer v Bodewellerju na nemškem ozemlju. 45 km daleč od Basla. Kakor trdijo, je Schacht pojasnil svojim gostom sedanji gospodarski in finančni položaj Nemčije in poudaril, da nemška vlada ne namerava razvednotiti marke. Dr. Schacht se je danes udeležil seje upravnega odbora banke za mednarodna plačila.

Italijani zavzeli Kvoram

Abesinska vojska se na severu še vedno umika, pri čemer jo neprestano napadajo italijanska letala

Asmara, 6. aprila d. Včeraj popoldne so predstraže italijanske vojske, ki je sodelovala v bitki pri jezeru Ašangiju, zasedle mesto Kvoram. Abesinske čete se umikajo nadalje. Pri tem jih zasledujejo italijanska letala, ki jih neprestano obstreljujejo. Velik obseg tega zasledovanja dokazuje dejstvo, da so italijanski letalci zgolj v soboto izvršili 121 polelov nad ozemljem, ki je še v abesinski posesti, pri čemur so odvrgli 70 ton bomb in oddali 20.000 strelcev iz svojih strojin. Del italijanske predstraže sleduje negušev gardo, ki se umika zahodno od Kvorama. Glavna sila italijanske vojske se zbira sedaj na ravnini pri Ašangijskem jezeru ter se pripravlja za nadaljnje sistematsko prodiranje.

Prodiranje brez odpora

Asmara, 6. aprila o. Askari in čete prvega italijanskega armadnega zbora so dokončno izvojevali zmago nad Abesinci, ki je po mnenju tukajšnjih vojaških krogov dovedla že do popolnega poloma abesinske vojske. Ostanke cesarjeve garde in drugih oddelkov se v največjem neredu umikajo proti Desiju.

Askari, ki so zavzeli včeraj dopoldne Kvoram, prodirajo polagoma dalje proti jugu in se jim nihče ne postavi v bran. Italijanske vojnenske čete že gradijo ceste na ozemlju, kjer so se vršili poslednji krvavi boji. Dokler Italijani ne bodo zasedli Desija, odkoder vodi dobra cesta v Adis Abebo, ni pričakovati, da bodo prodirali v hitrejšem tempu proti jugu. Graditev nove ceste od Kvoama proti jugu bo trajala 2 do 5 tednov. Zaradi tega na severu ni računati z novimi večjimi operacijami italijanske armade.

Tembolj upravičeno domnevajo v Asmari zbrani novinarji, da bo prišel nov udarec proti Abesiniji z juga.

Po drugih vesteh z juga je pričelo v zadnjem času abesinsko vojaštvo dezertirati in se vračati domov.

V bitki pri Ašangijskem jezeru so Italijani zaplenili tudi topove, ki jih je pred leti italijanska vlada darovala abesinskemu cesarju ob priliki njegovega kronanja.

Uničenje dveh abesinskih letal

Rim, 6. aprila AA. Iz Asmare poročajo: Italijanska letala še vedno bombardirajo neguševske čete, ki se panično umikajo. Med bitko pri jezeru Ašangiju je 28 italijanskih letal zadelo več strelcev iz protiletalskih topov. Eno italijansko letalo je treščilo na zemljo in sta se ubila pilot in opozovalec. Eskadrila petih letal, ki pripada letalskemu oporišču v Asabu, je odletela davi na vse zgodaj na izvide proti Desiju in opazila aparat tipa »Potez«, ki je letel iz Desija proti Adis Abebi. Eskadrila je letalo preganjala in ga naposled zažgala z vneljivimi streli ter uničila tudi Fokerjevo letalo s tremi motorji, ki se je nahajalo v hangarju na letališču nedaleč od Adis Abebe. Letalo so se nato srečno vrnila na svoje oporišče, čeprav je bilo vseh pet letal zadetih. Poveljnik eskadrille stotnik Falconi je rajnen.

6.000 Abesincev ujetih

Pariz, 6. aprila o. Agencija United Press poroča iz Asmare, da so askari pri zavzetju

Kvorama ujeli 6000 Abesincev. Zaplenili so tudi mnogo vojnega materiala.

Italijansko vojno poročilo

Rim, 6. aprila. AA. Propagandno ministrstvo je objavilo naslednji komuniké št. 177:

Naše čete nadaljujejo prodiranje in preganjanje ostanke neguševske vojske. Prvi armadni zbor in eritrejski zbor sta pustila za seboj pokrajino okoli jezera Ašangija in zavzela važno postojanko Kvoram. Včeraj sta prispela v Alamo, 15 km južno od Kvorama na cesti, ki drži v Desie.

V zapadnem odseku je naš oddelek zavzel abesinsko carinarno v Gadabiju, med rekama Angarebo in Ganduo. Poglavari te pokrajine so prestopili k našim vojaškim oblastem v Deberahu in izrekli svojo zvestobo. Pri operacijah so naše čete zaplenile dva topova in mnogo pušk z municijo.

Naša letala so uničila dve sovražni letali na letališču v Adis Abebi. Eno izmed naših letal na severnem bojišču se ni vrnilo na svoje oporišče.

Eskeidrija letal, ki pripadajo somalskemu letalskemu oporišču, je obstreljevala abesinske postojanke v Sasabani.

Ponovno bombardiranje Desija

Adis Abeba, 6. aprila d. Včeraj zjutraj je 6 italijanskih letal bombardiralo Desie. Abesinska vlada kategorično demantira vesti, da namerava cesar prosti za mir, oziroma odstopiti, kakor tudi, da je poslal cesarici pismo v katerem pravi, da lahko zanj samo še molji. Prav tako demantirajo, da beži cesar v Desie.

Cesar še ni za pogajanja

Adis Abeba, 6. aprila. o. Doslej še ni vseh podrobnih vesti o umiku abesinske vojske na severnem bojišču. Vojni minister je odločno demantiral govorice, ki se širijo v Džibutiju in po katerih je baje cesar že pripravljen za pogajanja. Vojni minister je izjavil, da so te vesti, kakor tudi mnoge druge o poslednjih borbah tendenčne in da jih širijo italijanski agenti.

Francoski komentarji o italijanskih zmagah

Pariz, 6. aprila. o. Francoski tisk komentira obširno italijansko zmago na severnem abesinskem bojišču. »Temps« govori o novi fazi vzhodno-afriške vojne in meni, da za cesarja ni drugega izhoda, kakor da ponudi Italiji mir. List je mnenja, da bodo mirovna pogajanja koristila tudi Italiji, ker bo potem lažje uredila svoje odnose na pram Angliji. Vsekakor je treba urediti tudi vprašanje sankcij, ki so ostale brez vsake koristi.

»Ami du Peuple« trdi, da so v Franciji prištasi sankcionizma proti Italiji le se Herriot, Boncour, socialisti in komunisti. Ureditve vzhodno-afriškega spora je postala v zadnjem času že zelo nujna, ker se brez Italije z Nemčijo ni mogoče pogajati.

»New York Times« govori v svoji pariski izdaji o skorajšnji okupaciji Tanskega jezera. Italijani sodijo, da bodo Mussolinijeve objube angleški vlad, da bo Italija spoštovala angleške interese na tem jezeru, zadostovale.

Naša finančna politika

Govor ministra Letice po radiu — Značilnosti novega proračuna — Javna dela v raznih krajih

Ljubljana, 6. aprila. Danes ob 14. so jugoslovenske radijske postaje prenašale razgovor, ki ga je imel napovedovalec nove beograjske kratkovalovne oddaje postaje s finančnim ministrom g. Dušanom Letico o novem državnem proračunu. Razgovor se je vršil v ministrovem kabinetu. Na napovedovalca vprašanja je g. minister med drugim odgovoril:

Državni proračun za l. 1936/37 je za naše celokupno gospodarstvo in za naše državne finance posebnega pomena. V nasprotju z dosedanjimi dvajsetimi leti prinaša popolnoma določeni enoletni načrt državnega gospodarstva. Novi proračun je v dohodkih in izdatkih izravnani. Priznati moramo, da v državnem proračunu pomeni hudo nevarnost in glavni vzrok vseh drugih težav našega državnega in zasebnega gospodarstva. Prihajajoči ovira izvajanje v zakonih določenih nalog, omejuje izmenjavo dobrin, preprečuje proizvodnjo in povzroča da ostane mnoge državne naloge med letom neizvršene. Zato smo morali poskrbeti v prvi vrsti za to, da izravnamo izdatke z dohodki.

Dotacije banovinom

Posebna stvar je s krediti za banovine, to je z zakonom določene subvencije in dotacije. Prejšnji proračuni so predvidevali v to svrhu 80 milijonov, toda brez kritja. Zato banovine niso mogle dobiti teh podpor točno in v celoti. Novi proračun ureja to vprašanje na zelo posrečen način. Novi finančni zakon ustvarja banovinski fond prometne davka. Iz dohodkov skupnega davka, ki bo vrzel kakih 100 milijonov dinarjev, bo moglo dati tudi takim banovinam dotacije in subvencije, ki jih doslej niso dobile. Čeprav izvršujejo dober del državnih poslov, zaradi sanacije banovinskih financ je ustanovljen še skupni fond banovinskih trošarin, katerega dohodki bodo znašali najbrž okrog 150 milijonov dinarjev.

Davki

Donos državnih neposrednih davkov je znižan za kakih 150 milijonov, donos prometnega davka bo narasel za kakih 170 milijonov. To povišanje ne bo imelo nobenih socialnih posledic. Konsumne davščine so zvišane za 27 milijonov, carine za 51 milijonov.

Občinske volitve v Ribnici in Radgoni

V nedeljo so bile, kakor smo že poročali v nedeljskem »Jutru«, v Ribnici in v Gornji Radgoni občinske volitve. V obeh primerih gre za trški občini, ki sta bili združeni z okolico in so bile zato predčasno volitve.

V Ribnici je od 1346 volilnih upravičencev glasovalo 1040 volilcev, torej 77 odstotkov. Napredna lista je dobila 429 glasov, lista JRZ pa 611.

Napredni volilci so se držali sijajno in je posebno trg očuval svoje napredno in nacionalno obeležje. Podlegel je pritisku okolice in razmeram, v katerih živimo. Pri občinskih volitvah l. 1935. sta dobili napredni listi v obeh občinah 584, klerikalni pa 372 glasov. Kljub temu, da so iz razumljivih razlogov klerikalci napredovali za 239, neklerikalci pa izgubili 155 glasov, lista JRZ ni mogla doseči polovice volilnih upravičencev, temveč je ostala pri 45%. Dobila je torej več ko polovico manj, kakor bi morala dobiti po računih g. dr. Janjiča.

Pričetek volilne borbe v Franciji

Pariz, 6. aprila. Danes se je uradno začela volilna kampanja. Od davi smejo kandidati objavljati svoje volilne proglose in sicer na posebnih deskah, ki so za vsakega posebej določene. Nekateri politične stranke so že objavile svoje volilne proglose. Mnogo pozornosti zbujajo volilni proglose demokratske aliance, ki ji predseduje zunanji minister Flandin. Prav tako je zanimiv tudi volilni program organizacije »Ognjenih križev«. Demokratska aliansa se zavzema za tradicionalno francosko politiko kolektivne varnosti v okviru DN, kakor jo zagovarja zunanji minister. »Ognjeni križ« zahteva v zunanjem političnem delu volilnega programa konec klečeplazenja pred DN in začetek bolj aktivne politike, če to ni dosegljivo, pa sploh odpoved pakta DN. Razen tega zahtevajo člani »Ognjenega križa« prostodušnejšo in bolj mirovno politiko ter diplomacijo brez podpiranja kateregakoli naroda, politiko brez slabosti in moderno politiko narodne obrambe, ki bo mogla biti kos vsaki vojni.

Pogajanja v združeni opoziciji

Zagreb, 6. aprila. O. Davi je iz Beograda prispel v Zagreb sarajevski odvetnik dr. Juraj Šutej, ki je kakor znano zastopnik bivše HSS v delovnem odboru združene opozicije. Dopoldne je obiskal dr. Mačka in mu obširno referiral o svojih razgovorih z zastopniki srbskih opozicijskih skupin. Popoldne je bil zopet pri dr. Mačku, kamor sta prišla tudi prof. Jelačić in Večeslav Vilder.

Iz Banjaluke, kjer je bil večeraj shod staroradikalov, sta danes prispela v Zagreb Miša Trifunović in nar. posl. Miša Dimitrijević, predsednik skupščinskega finančnega odbora.

Iz prometne službe

Beograd, 6. aprila. AA. Oduščen je iz državne službe inž. Edo Senica, višji pristav strojne oddelka generalnega ravnanja državnih železnic. — Prenežen je v generalno ravnanje državnih železnic kontrolor Maks Faifer, doslej v mariborski delavnici.

Baldwinova akcija za vstop Amerike v DN

London, 6. aprila. O. V Angliji so začeli veliko akcijo, da bi Združene države vstopile v Društvo narodov. Akcijo vodi angleški ministrski predsednik Baldwin, ki se je zadnje čase zelo angažiral za pridobitev Združenih držav, katerih sodelovanje na evropskih tleh bi edino lahko preprečilo morebitno novo vojno v Evropi; kakor pa trdijo ta akcija bržkone ne bo uspeha.

lijonov. Vse ostalo je v glavnem neizpremenjeno. Pri vseh svojih ukrepih smo pazili na to, da ljudstva ne obremenimo z novimi davščinami.

Novi državni proračun prinaša našemu gospodarstvu važne koristi. Osnovni davki na zemljišče je znižan za eno dobro tretjino. Odkupna cena za naš tobak je povišana za 20%. Trgovstvu prinaša novi finančni zakon oprostitve glede obveznega izdajanja računov. Izdajali jih bodo sedaj samo, če jih stranka zahteva. Dosedanja določba je zelo ovirala promet na drobno. Dobra trgovska reklama pospešuje kupčije; zato je vlada znižala pristojbino za reklamo za polnih 50%. Pristojbine za male točilnice so znižane.

Javna dela

Da pospeši gradbeno delo, je kraljevska vlada dala posameznim ministrom pooblastila za najetje posojil. V Beogradu bo treba zgraditi pravosodno palačo in prošlopje državne tiskarne. V Zagrebu je pešera gradnja ortopedične in zobne klinike. V Splitu bo treba poleg banovinskih palač, bolnice, gimnazije in carinskih skladišč zgraditi še poslopje za orožniški polk. Prometni minister je dobil pooblastilo, da sme najeti polmiliardno posojilo za obnovo železniških objektov, voznega parka itd. Poštni minister bo najel posojilo za položitev telefonskega kablo od Beograda do Zagreba in Maribora. Treba bo postaviti poštna poslopja v Splitu, Skoplju, Zemunu, Dubrovniku, Erecgovnem in drugod. Kmetijski minister je dobil pooblastilo, da odpiše dolg zveze hrvaških kmetičkih združenj v Zagrebu in da najame 6 in pol milijonov posojilo čim pomoč zanje. Ministru za socialno politiko in narodno zdravje je dano pooblastilo, da najame 25 milijonov za razširitev državnih bolnic v banovinskih mestih.

Finančni zakon ima tudi dve posebno važni pooblastili. Prva se nanaša na razširitev železarnice v Zenici, tako, da bo lahko krla vse domače potrebe in izdelovala n. pr. železniške tračnice vseh dimenzij in vse potrebne mostne konstrukcije. V novo železarno bo investiranih 150 milijonov. Druga uredba se nanaša na gradnjo savske pristanišča v Beogradu, kar bo zahtevalo 85 milijonov. Razne nove gradnje monopolne uprave bodo stale nad 50 milijonov.

Tudi v Gornji Radgoni je pri komasaciji trg po številu volilcev utonil v veliko večji okolici. Ker so se tržani združili upirali, okoličani pa se za njo potegovali in je JRZ nastopila pod geslom združiti, je bilo že vnaprej jasno, da bodo zaradi tega glasovali za klerikalno listo tudi mnogi, ki se sicer ne prištevajo k somišljenikom JRZ. Zato napredna skupina niti ni postavila svoje liste in je tako bila pri volitvah le lista JRZ. Dobila je 840 glasov ali 66% od skupnega števila 1282 volilnih upravičencev.

Zanimiv je rezultat volitev v trgu samem. Število volilnih upravičencev iz dosedanje trške občine je bilo 359. Od teh jih je volilo 168, dočim jih je 191 ostalo doma. Ker so se iz razumljivih razlogov javni uslužbenci udeležili volitev v veliki številki, je pomen teh števil še večji. Volilo je tudi precej Nemcev. Volilni izid kaže, da je trg Gornja Radgona ostal napreden in nacionalen, čeprav je gospodarstvo v občinski hiši s pomočjo okolice zaenkrat prišlo v klerikalne roke.

Ruždi Aras v Sofiji

Sofija, 6. aprila. K. Turški zunanji minister dr. Tefvik Ruždi Aras je večeraj popoldne prispel v Sofijo. Na postaji so ga sprejeli ministrski predsednik Georgije Kjuisevanov, kraljevi svetnik Grujev ter poslanski Jugoslovci. Ruždi Aras je bil sprejet v dvorcu čakalnici s predsednikom vlade kratkega razgovora. Med tem pa so vlaku priklopili še predsednikov salonski voz in sta oba državna nadaljevala svoje razgovore še med potjo do Plovidva. Razgovoru v vlaku je prisostvoval tudi turški poslanik v Sofiji Šefkija Berker.

Kakor zatrjujejo, sta Kjuisevanov in dr. Ruždi Aras izmenjala misli o vseh vprašanjih, ki se tičejo zunanje politike držav Balkanske zveze in Bolgarije.

Obisk Litvinova v Varšavi

Varšava, 6. aprila. V tukašnjih političnih krogih zabirajo, da bo ob letošnji 15. obletnici zaključitve mirovne pogodbe v Rigi ruski komisar Litvinov uradno obiskal Varšavo.

Aretacija bivšega avstrijskega podkancelarja

Gradec, 6. aprila. O. Na svojem posestvu v St. Georgenu pri Neu-Marktu je bil aretiran bivši predsednik kmetijske zbornice in nekdanji voditelj štajerskega Landbunda Karl Hartleben. V letih 1927/29 je bil podkancelar v peti Seiplovi vladi. Aretirali so ga baje zaradi tega, ker je vodil narodno-socialistično propagando na štajerskem.

Huda zima na Kavkazu

Pjatigorsk, 6. aprila. AA. Po vsem Kavkazu je zavladal silovita zima in divjalo mraz, ki snežni meteži.

Zveza jugoslovenskih naprednih akademskih starešin v Ljubljani sporoča svojim članom, da se za danes napovedani članski sestanek s predavanjem nar. posl. dr. Mirka Došenja ne more vršiti, ker ga policijska oblast ni dovolila.

Beleške

Kaj je s tajnimi volitvami za občine?

Službeno glasilo JRZ Samouprava objavlja poseben članek o napovedi notranjega ministra g. dr. Korošca, da bo vlada v najkrajšem času predložila uveljavljeno glasovanje pri občinskih volitvah. »Samouprava« pravi, da si sploh ni moglo predstavljati uvedbe demokracije brez samouprave naših občin. Tako samoupravo pa je mogoče doseči le s svobodnimi in tajnimi občinskimi volitvami, pri katerih bo lahko narod brez pritiska in nasilja volil svoje predstavnike v občinske zastopstva. Politične razmere so se pri nas že toliko pomirile in uredile, da se bodo lahko kmalu vršile občinske volitve v zdravem ozračju. Tako »Samouprava« Splošne občinske volitve se morajo po zakonu vršiti letošnji jesen, ker poteče v oktobru triletna funkcija doba l. 1933 izvoljenih občinskih odborov. Prebivalstvo si samo želi, da bi se napovedi uradne glasila radikalne začetne glede uvedbe tajnega glasovanja čim prej izpolnile. Vendar pa napoveduje »Slovenec« kot ljubljansko glavno glasilo JRZ zaenkrat le konkordant ter trgovski in združni zakon kot zakonodajni delovni program. O kakem zakonskem predlogu za uvedbo tajnega glasovanja pri občinskih volitvah »Slovenec« ne pove ničesar.

Vihar v čaši vode

V petek je napravil g. dr. Kramer z nekaterimi svojimi prijatelji, med njimi z senatorjem Jovanom Banjaninom in bivšim ministrom dr. Svetislavom Popovićem in dr. Grgom Andjelinovičem izlet na Poljudsko Gospodje po preloži na Bledu in se v soboto podal na planine. Bil je to izlet za odhiti in kakor čujemo izletniki niso snovali nikakih načrtov za prihodnost. Medtem pa, ko so oni, ki hudega slutiti, bivali med orli in sokoli, je doli v nižavi »Slovenec« udaril plat zvona: Pohorci zopet kujejo nove načrte! V nedeljo je radikalna gospoda iz Kopitarjeve ulice razglasila v svojem listu in javila na vse strani, da se vrši na Bledu važna poborska konferenca...

Kakor grom iz neba je v to senzacijo udarila druga...

Ob Zmajekem mostu v Ljubljani je vstala strašna vizija diskretnih razgovorov v bojažojem in objemajočem objemu blejske pomladi. D...

Velika loža: ZKD

Od sobote do ponedeljka se je vršil v Ljubljani v okviru Zveze kulturnih društev tridnevni idejni prosvetni tečaj. Šestdeset mladih prosvetnih delavcev z vseh s okrajev bivše ljubljanske oblasti je bilo zbranih, da poslušajo predavanja o naših nacionalnih vprašanjih. Bili so to sami mladi ljudje, bogati idealizma, ali revni na sredstvih. ZKD je napravila za ugodnost polovične vojnje, zavežajoč se nacionalnega in državnega pomena svoje prireditve. Bila je odbita.

V dneh 15. in 16. t. m. ima velika francoska loža Jugoslavije svoj sestanek v Beogradu. Na sestanku se bo razpravljalo o napredku in delu masonerije v naši državi. Člani francoskih lož so večinoma bogati ljudje. Ministrstvo za promet jim je odobrilo za potovanje na sestanek polovično vožnjo na vseh naših železnicah.

Problem železniških delavnic

V zvezi z glasovi, da se mislilo postopno ukiniti mariborske železniške delavnice ter koncentrirati vsa popravila lokomotiv in vagonov v Kraljevo, javlja »Jugoslovenski kurir«, da je bilo pred nekaj dnevi sklenjeno, da se bodo v Kraljevo izdelovali samo novi vagoni in nove lokomotive. Velike železniške delavnice v Kraljevo so namreč urejene tako, da služijo prvenstveno za izdelovanje novih vozil in šele v drugem za popravila. Tako so tudi stroji, ki nam jih je za nekaj sto milijonov svojčasno dobavila Nemčija na račun reparacij. Poleg tega se je izkazalo, da bi pomembni prenos popraviljanja vagonov in lokomotiv v Kraljevo nepotrebno veliko obremenilo proračuna ministrstva za promet, ki bi moralo knjižiti v izgubo vse voznice za prevoz popravila potrebnih vozil, katere danes povsem uspešno popravljajo direkcije železniške delavnice.

»Jugoslovenski kurir« je običajno dobro informirana gospodarska korespondenca. Upajamo, da o njegove informacije tudi v pogledu železniških delavnic točne.

Jugosloven vojni minister v Paragvaju

Kakor je znano, je pred meseci izbruhnila v republiki Paragvaj v Južni Ameriki revolucija. Revolucionarji so amagali in predsedstvo republike je prevzel polkovnik Franco, ki je sestavil tudi svojo vlado. Za ministra vojske in mornarice in ministra zunanjih del je bil imenovan dr. Ivan Stefanović, ki je, kakor že ime kaže, po rodu Jugosloven.

Dr. Stefanović je podal, ko je prevzel svoje mesto, to-le izjavo: »Začasna vlada, ki jo je spravila na krmilo zmagovita revolucija, uživa zaupanje paragvajskega naroda in ni verjetnost, da bi se še kdaj mogel vrniti strnjostavljeni režim, ki ga je vsa javnost obsodila. Začasna vlada bo trajala, dokler se ne normalizirajo razmere in se ne preuredi ustava po željah in idealih ljudstva.«

Huda zima na Kavkazu

Pjatigorsk, 6. aprila. AA. Po vsem Kavkazu je zavladal silovita zima in divjalo mraz, ki snežni meteži.

Mladi prosvetni delavci v Ljubljani

V soboto, nedeljo in ponedeljek je ZKD priredila krasno uspešni idejni prosvetni tečaj

Ljubljana, 6. aprila.

Z živahnim razpravo o aktualnih vprašanjih prosvetnega dela v naši provinci se je v sedmi dvorani Zveze kulturnih društev danes popoldne zaključil tridnevni idejni tečaj, ki ga je bila ZKD priredila za funkcionarje svojih včlanjenih društev. Tečaja se je udeležilo 56 mladih prosvetnih delavcev iz najvažnejših krajev na področju ZKD od skrajnega gorenjskega kota pa do Bele Krajine in do rudarskih revirjev.

Tečaj se je začel v soboto, popoldne z odprtim nagovorom predsednika ZKD prof. Jerana. Nato so se v soboto, v nedeljo in ponedeljek vrstila predavanja, ki so jim tečajniki sledili z največjo pozornostjo. Nekaterim predavanjem je prisostvoval tudi zastopnik policijske uprave. Uvodni referat je imel g. Branko Goslar, ki je podal zgodovino borbe za Jugoslavijo od prvih početkov do uresničenja njihovega cilja l. 1918. G. dr. Stanko Jug je v predavanju »Politične ideje drugod« razčlenil pomen velikih političnih pokretov v svetu in se posebej bavil z analizo marksizma, socializma, fašizma in hitlerjevstva.

V soboto zvečer so tečajniki prisostvovali predstavama »Salome« in »Juarez« in Maksimilijana« v gledališču, v nedeljo dopoldne pa so nadaljevali delo v predavalnici. G. Vekoslav Bučar, tajnik NSZ, je govoril o političnih strankah do 6. januarja 1929, dr. Marjan Zajec pa o našem političnem razvoju po tem zgodovinskem datumu. Tretje predavanje je moralo odpasti, ker je predavatelj docent dr. Stojan Bajč obolel. Namesto predavanja so udeleženci prisostvovali poučni predstavi v kinu Matic.

V nedeljo popoldne so govorili dr. Branko Verdon o pomenu Jugoslavije v mednarodnem življenju, dr. Branko Alujević o svetovnem gospodarstvu in povojni dobi

in dr. Stanko Jug o tisku in njegovi vplivu na javno mnenje.

V nedeljo zvečer je ZKD svojim gostom priredila v restavraciji Zvezdi skupno večerjo in družabni večer, ki so se ga udeležili tudi mnogi funkcionarji zveze in ki je potekel v najboljšem razpoloženju med živahnimi razgovori o vprašanjih tekočega kulturnega in političnega življenja. Večeru je predsedoval predsednik ZKD prof. Fran Jeran. Okrog 22. so prišli v dvorano tudi senatorji dr. Kramer, dr. Banjanin in dr. Andjelinović, ki so se z mladimi prosvetnimi pionirji pristrčno pozdravili. Minister dr. Kramer je v kratkem nagovoru tečajnike še posebej pozdravil kot kulturno nacionalne delavce, ki vrše svoje pomembne poslanstvo iznad dnevnih političnih borbe; lepe bodrilne besede sta izpregovorila tudi senatorja dr. Banjanin in dr. Andjelinović. Vsi ti govori so bili burno pozdravljeni in ko je predsednik pozval navzoče, da zaključijo mlademu kralju in domovini Jugoslaviji, je navdušenje prekipelo. V globoki pieteti so se zbrani spomnili tudi ustanovitve ZKD pok. dr. Gregorja Žerjave. V imenu tečajnikov se je zahvalil Zvezi, predavateljem in gostom za vse lepo, kar so udeleženci slišali in doživeli, g. Mirko Furlan, kičavničar s Brezovice.

Danes dopoldne je najprej govoril prof. dr. Lavo Čermelj o narodnoobrambenem delu in njegovih nalogah. V nazornem in zanimivem referatu je nato narodni poslanec in bivši minister g. Ivan Mohorič uvedel mlade poslušalce v gospodarske probleme Jugoslavije s posebnim ozirom na Slovenijo. Popoldne je še tajnik ZKD inž. Jože Rus razpravljal o organizaciji podrobnega prosvetnega dela na deželi, potem pa je sledila živahna zaključna diskusija, v katero so poleg predavateljev posegli tudi številni tečajniki. Proti večeru, pred odhodom zadnjih vlakov, je bil zaključen lepi tečaj, ki je za tri dni združil prosvetne delavce iz najrazličnejših krajev k intenzivnemu delu. Zadovoljni so udeleženci odhajali na svoje domove, Zvezi kulturnih društev pa gre za njeno zaslužno prizadevanje vse priznanje.

Amnestija v Bolgariji

Sofija, 6. aprila. K. Kralj Boris je večeraj podpisal ukaz o amnestiji 142 kazencev, obsojenih od vojaških sodišč. 74 kazencev je bila znižana kazen, ostali pa so bili izpuščeni iz zapora. Amnestirani kazenci so zapustili kaznišnice še večeraj. Danes je bil kralju predložen v podpis ukaz za amnestijo kazencev, ki so bili obsojeni od civilnih sodišč. Za amnestijo je bilo predlaganih 340 kazencev. Kralju je bilo končno predloženo v podpis tudi ukaz o pomilostitvi 24 oseb, ki so jih vojaška sodišča obsodila na smrtno kazen. Med njimi je večina članov bivše VMRO, ki so bili obsojeni na smrt zaradi umorov in nasilnih ugrabitev. Pomilostenci niso bili obsojenci, ki so pobegnili v inozemstvo, med njimi tudi ne Vanča Mihajlov.

Fuzija španskih marksistov

London, 6. aprila. O. »Times« poroča iz Madrida, da so bile občinske volitve odgojene za nedoločeno čas, ker se boje, da bo za Veliko noč prišlo do velike notranje politične senzacije. Vodja španskih socialistov Caballero je večeraj na nekem zborovanju naglašal, da ne more nihče preprečiti proglasitve sovjetske republike v Španiji. Socialistična in komunistična stranka se bosta v kratkem sporazumeli, njuni mladinski organizaciji pa sta že združeni. Nova marksistična stranka je pozvala, da po čim krajši proceduri izpremeni sedanji režim v Španiji v sovjetski režim. Zgodovinske evolucije, ki je sedaj v Španiji v teku, ni mogoče zadržati niti z bajoneti.

Inozemci v rajstagu

Pariz, 6. aprila. g. L'Ouvrec se bavi s sprejemom treh Avstrijcev Frauenfelda, Reschnya in Prokscha, kakor tudi dveh češkoslovanskih državljanov (Junja in Krepša) v nemški državni zbor ter piše:

Imenovanje inozemskih političnih agitatorjev za državnozbornice poslance je absolutno neumestnen ukrep, ki ga je treba smatrati kot sovražno manifestacijo proti Dunaju in proti 7. marca je Hitler napovedal, da bo s svojimi sosedi sklenil prijateljstvo in da je pripravil zaključiti pogodbo o nenapadanju tudi z Avstrijo in Češkoslovaki. Imenovanje teh političnih eksponentov v državni zbor je neroden demanti te njegove slovesne objube, ker je s tem napadel obe državi.

Delna mobilizacija v Egiptu

Kairo, 6. aprila. AA. Po odloku egiptске vlade bodo čete, ki jim poteče službeni rok meseca junija, ostale pod zastavo še nadaljnjih šest mesecev.

Nacionalni šahovski turnir v Novem Sadu

K našemu večeršnjemu poročilu je še omeniti, da je pri sobotni svečani otvoritvi turnirja v Novem Sadu udeležence pozdravil predsednik Jugoslov. šahovske zveze g. Stevan Cirić, predsednik narodne skupščine. Otvoritvi je prisostvoval tudi bivši svetovni prvak dr. Aljehin. Takoj nato je bilo žrebanje udeležencev, ki je določilo tale vrstni red: 1. Nedeljković, 2. König, 3. Popović, 4. Bröder, 5. Kuljinskić, 6. Schreiber, 7. Pelikan, 8. Tomović, 9. Kostić, 10. Frydman, 11. Vuković, 12. Opočenski, 13. Trifunović, 14. Pir.

V I. kolu so bili doseženi naslednji rezultati: Pire je premagal Nedeljković, Br...

der Vukovića, Pelikan Tomovića, Frydman pa Kuljinskoga, Remis sta bili partiji König-Trifunović in Popović-Opočenski. Partija Kostić-Schreiber je bila preložena.

Aljehinova simultanka

Novi Sad, 6. aprila. O. Bivši svetovni šahovski prvak dr. Aljehin je snoči odigral simultanko s 30 novosadskimi šahisti. Dobil je 21 partij, 3 je izgubil, 6 partij pa se je končalo remis.

Borba šahistov za prvenstvo v banovini

Ljubljana, 6. aprila.

Slovenska šahovska zveza je v nedeljo priredila šahovski brz turnir za prvenstvo dravske banovine, ki je uspeš v vsakem pogledu. Odziv šahistov je bil zelo velik, zastopani so bili naši najpomembnejši šahovski klubi s svojimi najboljšimi igralci in je tudi občinstvo posejito prireditev v častnem številu. Prvi banovinski prvak je postal član Mariborskega šahovskega kluba g. Konč, dočim so vsa ostala boljša mesta zasedli ljubljanci.

Turnirja se je udeležilo 81 igralcev, ki so bili razdeljeni na 9 skupin. Prostorna kletna dvorana hotela »Metropole« je bila skoraj premajhna. V dopoldanskem turnusu so bile izločilne tekme, ki so prinesle markaturno presenečenje. Tako je na primer Kumelj potisnil Preinfalka, ki je veljal za visokega favorita za naslov prvaka, na drugo mesto, Jakobin (Sempter) je enako storil s Šorlijem, Furlan je pa premagal Sikoška. Že dopoldanske tekmovalje je pokazalo, da si utrja pot nov šahovski kader s katerim bodo morale že znane veličine v bodoče resno računati. Zlasti pri brzih turnirjih se prav lahko pripeti nezgoda in spodrsne marsikomu, ki je že si guren zmage. Za popoldansko finalno tekmovalce so se v I. skupino plastrali zmagovalci posameznih skupin, v II. skupini drugoplasiranci, v III. tretjeplasiranci itd. Najzanimivejše borbe, ki jim je občinstvo tudi posvetilo največ pozornosti, so se vršile v prvih dveh skupinah, kamor se je plastralo trenutno 18 najmočnejših slovenskih šahistov. Posebno ogorčena je bila borba v I. skupini, kjer je že kazalo, da bo zmagal neugnani Ciril Vidmar, a je tik pred koncem opešal in moral prepuustiti naslov banovinskega prvaka drugemu. Zmagal je Mariborčan Konč, ki je dosegel 6½ točke od 8 možnih, sledili so mu Weiss (LSK) 6 točk, 3 in 4. Furlan (LSK) in C. Vidmar (Sempter) 5, 5. Kumelj (LSK) tudi 5 točk, a je imel slabši uspeh nasproti zmagovalcem. V II. skupini je preprečevalo, zmagal Preinfalk (LSK) s 7 točkami, sledila mu Šorli in Sikošek (oba LSK).

Po končanem tekmovalstvu je vodje prof. Bajec razglasil rezultat, zvezni predsednik g. Kozina je pa razdelil zmagovalcem 40 knjižnih nagrad in se obenem zahvalil za ložbam za velikušno darilo. Prvak Konč je prejel posebno častno diplomu SSZ.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Polagoma bolj vedro, zmerno hladno in bolj stalno vreme.

Dunajska vremenska napoved za torek: Prehodno topleje, morda tudi padavina. V zvezi bo temperatura najbrž še bolj padla.

Naši kraji in ljudje

Trboveljski slavčki na poti v Prago

Budějovice, 3. aprila. 78 nas je: 66 slavčkov in 12 spremljevalcev. »Uradnih« spremljevalcev je prav za prav samo 6, seveda je z nami tudi dr. Zlatko, potni maršal g. Drago Supančič, stafažo pa delamo: jaz, Slavko Osterc, Miha Maleš in še neka dama, — njenega imena ne vem, — ki gre na svojo pesel, vendar z nami na praški internacionalni kongres za glasbeno vzgojo.

Dolga, dolga je bila do Budějovic! Celih 26 ur, in to v osebnem vlaku. Sreča naša, da imamo za celo pot dva prostorna puimana. Kdaj bi bili že lahko tu, če bi ne postajali kar po tri, štiri ure po mrtvih tirih nekaterih kolodvorov, n. pr. v Mariboru, Gradcu, Brucku itd. Zjutraj ob 8. so nam dali kevo v Selzlatu, ob 1. smo bili v Linzu, ob 5. pa tu. Do Maribora se je potnikov kar trilo na vsaki postaji, po Avstriji so pa menda ljudje kar doma za pejo, kakor bi vse izumirilo. Prozne postaje, prazni vlaki, prazne ulice, prazna polja. S pomladjo so najmanj dva tedna za nami. Zaslave so na javnih poslopih. Dolgo nam niso hoteli povedati, za kaj gre. Ali pa niso hoteli. Šele tu smo zvedeli, da se v Avstriji »uradno« veselo uvedbe splošne vojaške dolžnosti!

V Budějovicah je za nas preskrbljeno, kakor bi bili doma. Vsi naši stari prijatelji z dr. Beranom, prof. Vugo, gospo Dunajčevico na čelu so nas sprejeli, napojili, nakrmili in nastanili. Prav nič nam ne manjka. Danes zjutraj, v petek, so Slavčki peli za solsko dečo v dvorani Besede, kakor pred tromi leti. Do vrha je bila polna. Zvečer pridejo na vrsto odrasli. Koncert je že davno razprodan. Vse se vsi točno in v redu, kakor na treku. Vreme ni baš najlepše, vendar nas to ne moti. Vsi smo zdravi in danes celo se odpočiti. Jutri odputujemo na vse zgodaj v Prago in tam se bo pokazalo, kaj smo vredni. Trboveljci se, kakor veste, nikogar ne boje. Torej brez skrbi! —č.

Bolniška blagajna mestnih nameščenecv

Ljubljana, 6. aprila.

V sejni dvorani mestnega magistrata so se nocoj ob 18. zbrali mestni nameščenci, da na običnem zboru Bolniške blagajne obravnavajo bilanco enoletnega dela svoje najvažnejše socialne ustanove. Zborovanje je otvoril predsednik, narodni poslanec dr. Riko Fux s kratkim nagovorom, v katerem je poudaril, da so težke gospodarske razmere, v katerih živimo, občutno prizadele tudi njihovo Bolniško blagajno, ki izkazuje v zaključnem poslovnem letu 76.000 Din primanjkljaja. To vso to je bilo za zdaj še mogoče kriti s prihranki iz prejšnjih boljših časov, za bodoče pa bo treba čim krepkeje tvorne solidarnosti vsega članstva in čim strožjega, štedljivega gospodarstva, da bo mogoče ustanovo obvarovati pretresljajev in ji zagotoviti na korist vsemu mestnemu uslužbenstvu čim lepši pospheh. Za predsednikom je tajnik Drago Mohorč podal izčrpno delovno poročilo, iz katerega povzemamo nekaj števil, ki zgornjo pričajo o socialni pomembnosti ustanove.

Bolniška blagajna mestnih nameščenecv je lani štela 1584 zavarovancev (619 družinskih glavarjev in 965 družinskih članov). Med letom je umrlo 25 zavarovancev, kar pomeni, da je umrljivost znašala 1,58%, za 0,96% več kot predlanskim. Pogrebne stroške, ki so v izdatni meri prekoračili proračunsko postavko, je BB krila iz pogrebne in izrednega podpornega sklada, s čimer je obvarovala svojce umrlih pred precejšnjimi izdatki, ki nastanejo ob takih prilikah. Porodov v zavarovanih družinah je bilo lani 19 in je njih odstotek narasel za 0,09 nasproti predlan-

skemu letu. Vsega skupaj je bilo izdanih 7235 nakaznic ali povprečno 19 na dan, kar pomeni vsekakor precej velik promet. Število izdanih nakaznic je lani naraslo predvsem zaradi precejšnjega števila težjih obolenj in pa zaradi raznih epidemij, ki so jih prinesle s seboj neugodne vremenske razmere. BB je morala lani iz teh razlogov prvč zaključiti svoje poslovno leto z izdatnim primanjkljajem. Načelstvo je uveljavilo razne sanacijske ukrepe, s katerimi je omejilo izdajanje nakaznic za specialiste, znižalo tarfo za honorarje zdravnikom in uvedlo najstrožje postopanje v vseh panogah blaginje poslovanja. Zavarovance BB je lani zdravilo 14 praktičnih zdravnikov, 17 specialistov, 1 rentgenolog, 5 zobnih zdravnikov in 7 dentistov.

V bolnišnicah in zdravstvenih zavodih se je lani oskrboval 201 zavarovane, 1362 dni v II in 708 dni v III razredu. Stanje ločenega pogrebne sklada je ob koncu leta znašalo 718 oseb. V maju 1935 se je na podlagi sklepa lanskega občnega zbora osnoval poseben sklad za okrevanje in zdravljenje, v katerega prispevajo družinski glavarji po 2 Din, družinski člani pa po 50 par na mesec. Iz tega sklada je BB nudila podporo za oddih na Gorenjskem 33 odraslim in 8 otrokom mestnih uslužbenecv v starosti do 5 let. Pri ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje je načelstvo izposlovalo znanje oskrbovne v Topolišči od 80 na 70 Din za I. in od 60 na 48 Din za II. razred dnevno. V okrovališču »Jelovci« v Kamni gorci se je lani mudilo 194 oseb in sicer 126 članov in članic ter 68 tujih gostov s 1560 prenočninami. Lani sta se priredila v Kamni gorci dve počitniški koloniji za slabotne in sprejembe zraka potrebne otroke mestnih uslužbenecv. Skupno je letovalo v Kamni gorci 83 otrok. Počitniške kolonije je BB začela prirejati v letu 1932 in od tedaj do konca lanskega leta je poslala na letovanje 305 dečkov in deklic.

Anton Drmota nastopi

Naš mladi umetnik je doma iz Klope. Rojstni kraj mu je dal globino, žebeljari čut za ritem, njih trdo življenje pa skromnost in vztrajnost. V Ljubljani je dovršil orglarsko šolo. Ko so spoznali njegov lep tenor, je bil sprejet v zbor ljubljanske opere. Vpisal se je na državni konservatorij ter privatno studiral gimna-

zijo. V soli ge. profesorice Wistinghausove se je čedalje bolj razvijal. Nastopal je na produkcijah in v operi so mu dodelili manjše vloge. Mnogo prijetnih ur je pripravil poslušalcem našega radija. Leta 1934 je z odličnim uspehom dovršil pevsko študije na konservatoriju in dobil diplomu. Pevce izrednih kvalitete je s svojo resnostjo in pridnostjo upravičeno dobil podpore Filharmonične družbe, Dramatičnega konzorcija in banovine. Odlodil se je za Dunaj in vstopil v šolo znamenite profesorice ge. Rado-Danielli. Zraven je na-

daljeval klavirski studij pri našem rojaku, g. prof. Antonu Trostu. Dunaj je mesto prvovrstnih opernih predstav in koncertov umetnikov svetovnega slovesa. Mladi pevec ni zamudil nobene pomembnejše prireditve. Popolnoma se je zaupal metodi svoje odlične učiteljice in tako sta oba od ure do ure ugotavljala napredke. Lani spomladi je Drmota že nastopil na koncertu v Ehrbarjevi dvorani. Imel je pri občinstvu popoln uspeh, kar je soglasno priznala tudi kritika. Nastopil je tudi v Badnu in drugod. Gospa prof. Rado-Danielli mu je o velikih počitnicah pisala, da ga bo v primeru, če bi za drugo leto ne dobil podpor, poučevala do konca brezplačno.

Jeseni je Drmota pot prvi inozemec dobil mesto na mojstrski šoli dunajske akademije. Je izpolnil se je tudi v igri. Nedavno je prejel od vodstva bratislavskega gledališča povabilo za gostovanje »Nastop« 29. marca kot Alfred v »Traviatu« Narodni divadlo v Bratislavi, ki sprejme 1250 ljudi, je bil nabito poln Drmota je peslo slovensko in dosegel »redno velik uspeh«. Ni čudo: v njegovem liricnem tenorju je človeška toplina, ki ga tolikanj približja poslušalcem, da osvaja. Vodstvo bratislavskega gledališča mu je takoj ponudilo angažman, ravnatelj opere v Brnu, ki je prastovnoval predstavi, pa ga je povabil na gostovanje v Brno.

Jutri zvečer nastopi naš mladi, 25 letni umetnik Anton Drmota kot Alfred v ljubljanski operi. Priprani smo: poslušalcem v veselje, naši glasbeni umetnosti pa v ponos.

Koncert »Lire« v Kamniku

Kamnik, 6. aprila

Najstarejše slovensko pevsko društvo »Lire« v Kamniku ima častljivo zgodovino za seboj. Bilo je med prvimi poborniki za naše pevске ideale, smotreno je gojilo od ustanovitve do današnjih časov pesem, podajalo jo je v rojstnem mestu, pa tudi na vseh pevskih prireditvah zveze slovenskih pevskih zborov, pozneje Hubadove župe JPS. Lirin umetniški vodja je bil dolgo let nepoznatni pevovodja pokojni France Stelč, za njim pa je dediščino prevzel mladi, agilni Ciril Vremšak, ki vodi »Liro« od zmage do zmage, čeprav njegova pevška armada ni posebno številna.

Društvo ima tudi mešani zbor, vendar se je na sobotnem koncertu predstavilo le z moškim zborom, ki očituje homogeno celoto, je glasovno dobro zaseden, ima posebno izdatne, profunde base, polje pogumno, krepko, ritmično zanesljivo, v dinamiki dobro odtehtano. Spored koncerta, ki je vseboval 15 lepo izbranih, večinoma učinkovitih naših umetnih in narodnih pesmi skladatelja E. Adamiča, A. Foersterja, Fr. Marolda, D. Jenka, V. Mirka, A. Gröbminga, J. Pavčiča in M. Tomca, je bil skritno in vestno naštrfiran tako, da je kamniško občinstvo prišlo na svoj račun. Vse pesmi je sprejelo z dolgotrajnim odobravanjem zboru in dirigentu. Dvorana je bila razprodana, pač veselje in današnjih časov. V imenu uprave Hubadove župe se je koncerta udeležil pevovodja in skladatelj g. Zorko Prelovec, ki je vzornemu zboru izročil čestitke, obenem pa v kratkem predavanju orisal težkoče, s katerimi se morajo boriti naše pevске edine. Zbor »Lire« je po koncertu še ostal v prijetni družbi, ker si je bil vsvet pravkar opravljenega kulturnega dela. Naj »Lira« zvesta svoji tradiciji tudi v bodoče stremi za čim uspešnejšo gojitvijo slovenske in jugoslovenske pesmi.

Z. P.

Zadnja pot Matka Kandriča

Celje, 6. aprila

Pogreb gornjegrajskega sreskega načelnika g. Matka Kandriča se je vršil v petek popoldne. Truplo pokojnika v kovinskih rakvi je bilo izpostavljeno popoldne v veži tukajšnjega sreskega načelstva, kjer se je do pogreba nadržalo veliko število občinstva. Nad krsto je visel krasen venec bana dravske banovine s svilenim trakom v državnih barvah, poleg so bili venci uradništva sreskega načelstva v Gornjem gradu in v Celju, in moziške občine ter več

šopkov nageljnov. Točno ob pol 17. je pristopilo duhovništvo ter opravilo pogrebne molitve. Nato se je sprevod razvil skozi mesto Celje do gostilne »Pri zelenem travniku« v Zavodni.

Za krsto je stopal pokojnikov brat Jurij, za njim pa zastopniki oblasti in uradov. Opazili smo odposlanca dravske banovine, sreskega načelnika iz Celja in Slovenjgradca, predsednika celjskega okrožnega sodišča in upravnega sodišča, v velikem številu je bilo zastopano uradništvo gornjegrajskega in celjskega sresa, zastopane so dalje bile vse občine gornjegrajskega sresa, Sokolsko društvo Gornji grad je poslalo deputacijo v kraj, istaklo se je udeležilo v velikem številu pogreba učiteljstvo gornjegrajskega sresa in tudi gasilstvo je poslalo lepo deputacijo. Iz posameznih krajev gornjegrajskega sresa je spremljalo pokojnika na zadnji poti lepo število občinstva. Vse to je pričalo, kako je bil pokojnik priljubljen v srezu.

Ko je duhovščina opravila molitve, so raket dali v pripravljeni avtoTURNON. Nato se je v imenu uradništva sreskega načelstva poslovil sreski podnačelnik g. Vrtovec Stanko kot prijatelj, Sokolu in zvestemu »Triglavcu« pa je izrekel poslovnice besede gornjegrajski advokat dr. E. Mejak. Po govornih je avtoTURNON odpeljal pokojnika ob spremstvu brata Jurija — domači kraj Milheve, kjer se je vršil — soboto pogreb na pokopališču pri Veliki Nedelji.

S pesmijo za pomoč bednim bratom

Ljubljana, 6. aprila.

Društvo »Tabora« je gotovo eno najdelavnejših naših organizacij. Ne da se povedati in ne popisati, koliko skrbi in koliko truda zahteva samo za dnevno prehrano in preskrbo prelo 100 osebam. Neutrudljivi Taborjani delajo naravnost žudeče. Lepo jih je karakteriziral ugleden prijatelj društva, ko je nekoč rekel: »Taborjani so kakor srake. Povsod poberejo, kar se jim da in kar najdejo, vse spravijo na kup, da s tem pomagajo in lajšajo gorje svojim bratom«.

Ini se začeli in postavili lepo enonadstropno hišo, v kateri ima zavetišča do 150 brezdomcev. Poleg tega skrbi društvo, da vsi ti nesrečni dobe dnevno toplo hrano. Za članstvo in javnost se vršijo vsak četrtlet počuna predavanja. Na delu so tudi razni odseki, med katerimi je pevski odsek gotovo najmarljivejši. Pevski odsek »Tabora« ima 54 pevki in pevcev in spada danes med najboljše pevске zore v Ljubljani. Zbor »Tabora« nastopi večkrat s samostojnimi koncerti, v radiju in sodeluje skoro na vseh nacionalnih prireditvah. Pod spretnim vodstvom Streklja in Bense ter številnih prijateljev, ki jima pomagajo in sodelujejo z njimi, beleži društvo prav lepe uspehe.

Dne 25. aprila priredi pevski zbor »Tabora« spet svoj samostojni koncert v krasni dvorani Trgovskega doma. Zbor bo izvajal samo istrske pesmi, kompozicije prof. Šantla, kajti nobeden naših skladateljev prav gotovo tako dobro ne pozna istrske pesmi, kakor gosp. prof. Šantel. Sodelovali bodo tudi odlični solisti, kakor: koncertna sopranistka gđ. Justina Dolenčeva, koncertni baritonist g. Tone Petrovič, radijski orkester, ga J. Kajinova, g. Marko Gržinič, ga M. Zornada in g. Josip Zornada. Uvodno besedo o istrski pesmi bo govoril gosp. prof. Bačič. Koncert bo dirigiral društveni pevovodja g. Fran Venturini. S koncertom »Tabora« nam bo dana prilika slišati tipične istrske pesmi in glasbo, tedaj pravo istrsko folkloro. Zbor bo nastopil v narodnih nošah.

Most čez Gradaščico popravljajo

Ljubljana, 6. aprila

Gradbeno nezzgodo, ki se je primerila na cvetni petek pri mostu čez Gradaščico, je, kakor smo poročali, najprej pregledala uradna gradbena komisija, potem pa še odposlano tehnične fakultete pod vodstvom prof. dr. Kasala. Ugotovili so široke špranje na betonskem zidovju. V teku sobote so si nezzgodo ogledali tudi slušatelji tehnične fakultete pod vodstvom profesorjev. Ker je bila hitra pomoč potrebna so pričeli delavci v soboto popoldne betonirati porušeni temelj na spodnjem levem delu Razorčevega mostu.

Sobotno delo je trajalo skoro do polnoči. V nedeljo so nato že zarana zapli Gradaščico pri Kozarjah in jo sprejel vase nje tovariši Mali Graben. Nadaljevali so betoniranje pri temeljih mostu. Ker je vodna gla-

dina Gradaščice upadla za pol metra so delavci lahko temeljito očistili Zelokarjev kanal pri železnih grabljah ob jazu. Pregledali so ves rov, ga zamazali in, kjer je bilo potrebno, na novo zabetonirali, da ne bo propuščal vode. Nad mostom so zabili nekaj pilotov in pred nje nametali težke skale v strugo Gradaščice, ki jo hočejo usmeriti na desno stran, da si tako utreje suho pot za betoniranje izpodvedenih temeljev mosta. Leva stran je obenem močno podprta z debelimi oporniki. Tako se bo tovrstni promet čez prizadeti most lahko vršil dalje. Za dolgem betonskim opornikom od mosta naprej, ki se je tudi nagnil, odkopava cela vrsta delavcev že skoro zasuto obrežje. Dež v nedeljo popoldne je prekinil delo, danes pa se je sestala nova komisija, ki je dala nadaljnja navodila za popravilo in je med, da tudi ocenila nastalo škodo. V nedeljo je prišlo polno radovalnežev ogledat kraj neprilicovane nezzgode, prihajalo pa tudi še zdaj.

Delo v strugi Ljubljani pri odkopu zemlje ob obeh obrežjih se je konec prejšnjega tedna pričelo kar v dveh štihtah: prva je započela od 4. zjutraj do popoldne, druga od 12. do 20. ure. Delavci morajo zarana in zvečer delati skrajno v temi, ali pri nezadostni luči. Drugo šhiht so uvedli zato, ker manjša lokomotiva podjetju ni dobro služila in ni mogla naloženega materiala izpeljati po precej strmim klancu ob Trnovskem pristanu, ali pa je večkrat iztrila. Delavci, ki so v petek prišli ob 4. zjutraj na delo so prav dobro čuli ob 5. sliht pok pri mostu in nato pa še močno tresenje.

Zborovanje strojevodij

Ljubljana, 6. aprila.

V prostorih hotela »Bellevue« se je vršila danes 14. letna skupščina Zdrženja strojevodij kraljevine Jugoslavije, oblastnega odbora Ljubljane, ob lepi udeležbi članstva ter zastopnikov centralne uprave in ostalih oblastnih odborov. Zborovalci so poslali udanosti brzojavki Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. Vis. knezu Pavlu, pozdravili pa so gg. prometnega in notranjega ministra, generalnega direktorja državnih železnic, senatorja dr. Kramerja, direktorja ljubljanske železniške direkcije dr. Faturja in načelnika mašinskega oddelka inž. Finca.

Predsednik oblastnega odbora g. Klembas je v svojem govoru orisal borbo za pravično rešitev raznih zadev prometne službe in njenih zelo važnih činiteljev, strojevodij. Moral je izjaviti, da tudi lani niso uspeli upravičeni predlogi glede posebne skupne strojevodij v duhu zakona o srbskih državnih železnicah iz leta 1911. Po tem predlogu bi bili strojevodje razdeljeni po letih službe na 5 razredov ne glede na šolsko izobrazbo. Na merodajnih mestih je bilo vložnih več spomeni.

Tajnik g. Jože Duhovnik je obširno poročal o delovanju uprave. Opisal je delo v pisarni ter najrazličnejše intervencije v raznih osebnih in stanovskih zadevah. Uduženje je dokazovalo, da je odtegovanje dnevnice zaradi prevetlike porabe goriva ali mazila v protislovju s pravilnikom o posttranskih zaslužkih. Dokazovalo je tudi, da je večja poraba goriva neizogibna posledica pretirane štednje z mazilom.

V zadevi je bila pritožba poslana tudi na generalno direkcijo, a še ni rešena. Največ skrbi povzroča strojevodjem uredba o zmanjšanju prejemkov. Proti zmanjšanju prejemkov so bile odposlane obširne spomenice, v Beogradu pa je bila tudi posebna deputacija. Uredba je bila sicer popravljena, a ne na zadovoljiv način. Strojni osebje ima škodo tudi od druge navedbe, s katero so bile znizane premije. V zvezi z ostalimi železniškarskimi organizacijami je združenje sodelovalo lani pri sprejemu bolgarskih železničarjev ter pri odhodnici g. direktorja Cugmusa.

Iz poročila blaginjskega g. Grošlja je razvidno da je finančno stanje zadovoljivo. Nadzorni odbor je predlagal razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta. Poročala sta še g. Gostič kot knjižničar in g. Menecar o sodelovanju pri strokovnem glasu »Mašino« vodja. Pri volitvah je bil izvoljen večinoma dosedanj odbor pod predsedstvom g. Klembase. Na zborovanju, ki se je nadaljevalo tudi popoldne, so poročali tudi gostje iz Beograda, Sarajeva, Subotice in Zagreba.

DANES VELIKA PREMIERA!

v velikem filmu po slovitem romanu Fedorja Dostojevskega »RAZKOLNIKOV«

Zločin in kazen

Peter Lorre

KINO UNION

Telefon 22-21
Danes ob 16., 19.15 in 21.15 ur!

Govejek nas vabi na obisk Za Veliko noč obiščemo počitniški dom obrtnikov

Ljubljana, 6. aprila. Naši rokodelski mojstri, ki se zbirajo okrog Društva jugoslovenskih obrtnikov, so lani uvedli zanimivo družabno in stanovsko novost, ki je v kratkem pognala korenine: namreč navado, da na velikonočni ponedeljek pohite s svojimi družinami, s prijatelji in z vsemi, ki imajo kaj smisla za kratek izprehod v naravo. Na dobrih 800 m visoki Govejek nad Medvodami, kjer so si bili prav pred letom ustanovili svoj počitniški dom. Letos, ko je pomlad tako zgodaj prišla v deželo in se je vsa pokrajina že zdavnaj odela v praznično oblačilo, je Govejek še toliko razkošneje pripravljen, da pozdravi svoje goste, in ne more biti dvoma, da bo privabil doberšen del Ljubljane in okolice na svoj praznik.

Ko so obrtniki iskali primernega kotička za svoj dom, v resnici niso mogli naleteti na ugodnejši prostor, kakor je to lepo, zavidanja vredno planinsko posestvo med Osnjnikom in Grmado. To je izletniška točka, do katere držijo udobni dohodi od kakšnega pol dučata strani: od Medvod, od Reteč, od Škofje Loke, od Polhovca gradca, do katerega vas potegne avtoBUS, pa čez rob Sv. Katarine, a najlepše je pač, da vzamete v roke zemljevid in si zahtate pot, ki vam bo dala mogočede občinate kar celo vrsto priljub-

ljenih gorskih postojank. Srečanja s čudovitimi ljudmi, ki se pehajo za vsakdanji kruh po teh samotnih grapah in bregovih, in široki razgledi, ki se z vrhov odpirajo na vse strani, vas bodo bogato nagradili za trud.

Najprikladnejša in zato najbolj frekventirana pot proti Govejku ali Gontam, kakor se reče vsej plahti božje zemlje tam okrog, je pač po dolini Ločnice, ki se odpre med Goricanami in Soro. Ločnica je ena tistih naših hudournih voda, ki so si pridobile svoj žalostni sloves od pogostih poplavnih katastrof. Pred dobrih 10 leti je na veliko razdirala zemljo, ki so jo bikmetje in bajtarji z ljubeznijo in muko obdelali ob strugi. Rušila je hiše, živino in ljudi je jemala s seboj. Nekje sredi pota utegnete srečati simpatičnega Rusa, ki ga je bila svetovna vojna privedla k nam, pa je ostal in si v Ločnici ustanovil svoj dom. Takrat mu je povenjen ugrabila vse, kar je ustvaril z žulji svojih rok, iznad glave mu je hudournik s hriba pobral bajto in vse, kar je bilo v nji. Žena z otrokom je izginila v valovih. Zdaj stoji spet skromen domek na bregu, z motiko in lopato krči neupogljivi gospodar zemljo ob koči, iz ruševin in iz kamenja rase novo življenje.

Pot je prijetna in zanimiva, le cesta je izpočetka slaba. Pozneje, ko pridete glob-

ljev hribovje, pa se občutno obrne na bolje. Pač narobe svet, da je cesta toliko boljša, kolikor bolj je v gorah! A resnica je, da jo ima v spodnjem delu na skrbi občina zrninska, ki ne kaže dovolj razumevanja za takšne reči, v zgornjem pa medvoška, ki ve, kako je treba delati za tujski promet. V Trnovcu pri Celjku, kjer vam postrežejo z najboljšim domačim žganjem, ki ga kuhajo daleč naokrog, malo preden vas pot privede do starega opuščenega svinčenega rudnika na koncu doline, se kolovoz odcepi strmo v breg in čez pol ure se na vrhu pred domom, ki so ga novi

lastniki vzorno opremili in preuredili, odpre človeku občudovanja vreden razgled na Kamniške planine in na ves svet, ki mu leži pri nogah. Od hiše se kar sami nudijo lepi izprehodi na vse strani, po bregu na igralah cveto blaginje. V domu samem, ki ga je prav te dni prevzel hov oskrbnik, pa ti postrežejo z vsem dobrom, a če si truden, te vabijo prijetno urejene sobe za goste. Ne boš izlaha pozabil Govejka, če ga boš le enkrat obiskal.

Zato pa — riskiraj majhno poizkušnjo, ki te ne more razočarati, še za letošnjo Veliko noč!

Težavno življenje na Notranjskem Kako si ljudstvo v skrajni sili išče zaslužka

Rakek, 6. aprila. Z nastopom sankcij proti Italiji je tudi pri nas na Notranjskem zastalo življenje, tako da se današnji časi že zdaleka ne dajo primerjati s prejšnjimi, ko so ljudje zaslužili in živeli še kolikor toliko udobno. Bo vojni in še pred leti, ko je šla lesna trgovina, je delavec na rampi zaslužil do 100 dinarjev na dan in še čez, če se je potrudil. Tudi vozniki, ki so vozili preje les iz Loške doline in prav od Prezida, so imeli zaslužek. Notranjski kmet pač nikdar ni živel prav dobro, toda še zmerom je bilo toliko, da je mogel izhajati. Danes pa je tudi na Notranjskem med lesnim delavstvom in vozniki zavladala brezposelnost in v vsaki dnem je slabše. Dela in zaslužka ni, čeprav bi vsi radi

prijeli za kakršnokoli delo, samo da bi bil kakšen denar za sol in kavo. Kar je večjih kmetij, so zadolžene čez mero, tako da so vsi, ki bi jih lahko kupil količkar premožnejši bogataš. Slabo je zlasti po hribovih, kjer je le malo kmetov, pri katerih bi našel še kak dinar. Ljudstvo se tolaži s tem, da bodo prišli boljši časi, ko se bodo odprle meje in podobno.

Pri nas se skoraj ne more govoriti o premožnejšem kmetu, ki bi lahko živel samo od svojega posestva in od tega, kar pridelal. Večinoma so bajtarji z nekaj njivami, tako da si morajo poiskati postransko delo, da morejo preživljati sebe in družino, posebno, ker jih je več pri hiši. Tako odhajajo še zdaj, če prav bolj po redko, ljudje v Slavonijo na sezonsko delo v goz-

dove delat dore. Tudi z izseljevanjem ni več, kakor prejšnje čase.

Se pred leti si je notranjski kmet in delavec rad privoščil kozarec vina. Danes so gostilne po vseh praznih, vsi same pa so kakor izumrle. Mora tišiti ljudstvo k tlor, ki je prisiljeno, da si v teh stiskah pomaga samo, kakor ve in zna. Poskušajo, da zeto s tiholapstvom čez mejo. Zgodi se, da užejo cele gručice čisto precejšnji finančarji v roke, ki jim poberejo vse. Tedaj gre ves zaslužek po vodi in tudi mnogi sitnosti imajo pri tem.

Zadnji čas je opažati, da vozijo vozniki in posestniki, ki imajo svoje gozdove na italijanski strani, precej lesa v Postojno. Je to samo nerezani les, ker rezani je zabranjen zaradi sankcij. Tako so naši ljudje izrabili konvencijo z Italijo, da smejo voziti les, ki raste na italijanskih tleh, po naših cestah, zlasti, ker iz Javornika ne vodi nobena cesta v Postojno. Zaslužek je sicer pičel, toda nekoliko je tudi to, saj zneša ena voznika iz Cerknice v Postojno komaj 80 Din, kubični meter tesnega lesa pa tudi ni dražji od 60 dinarjev.

Pomlad je tudi po naših krajih letos prav zgodnja in čeprav je še skoraj dvajset dni do sv. Jurja, je že vse zeleno. Tudi poljsko delo bo letos opravljeno prav zgodaj, saj kmetje že sedajo krompir. Samo tega se boje ljudje, da ne bi prišla slena in uničila vse. Čeprav je pomlad za kmetla najtežje, ker mu tedaj začne zmanjkovati vsega in tudi krme za živino, gre vendar z novim upom v novo rast. Pri tem pa skrbno gleda, če mu bošta ostala naliknjena vreme in nebo.

a— Zborovanje sodarjev. V nedeljo dopoldne je imelo Združenje obrtnikov sodarske stroke v Mariboru svoj redni letni občni zbor v restavraciji Narodnega doma. Otvoril in vodil ga je predsednik Jernej Golčar iz Celja. Tajniško poročilo je podal Jernej Kosar. Združenje šteje 88 članov. Iz blagajniškega poročila Mirka Ledineka je razvidno, da so znašali dohodki Združenja v preteklem letu 8.893,25 Din in prav toliko izdatki. V imenu nadzornega odbora je poročal Franc Sulce. Proračun za leto 1936 znaša 6960 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Pri volitvah je bila izvoljena naslednja uprava: predsednik Jernej Golčar (Celje), podpredsednik Peter Tomažič (Maribor), odborniki: A. Marčec (Središče), Jakob Pavšer (Slov. Bistrica), Mirko Ledinec, I. Hvalec, M. Rodeš, F. Sulcer, J. Ramšak (vsi iz Maribora) ter Josip Gumzej (Celje). Pri slučajnostih se je predlagal razpust Združenja, ki pa se je z večino glasov odklonil.

Velika senzacija

Najcenejši foto aparat samo Din 6.— pri Foto Touristu - Lojze Šmucu LJUBLJANA — ALEKSANDROVA 8.

a— Za 50.000 Din deležev bo podpisalo tukajšnje Združenje trgovcev za novo mesto na tržnico na Glavnem trgu. S tem se je mariborsko trgovstvo priključilo akciji Društva hišnih posestnikov za postavitev »Meščanskega doma« na nezazidani parceli med Bergovim dvorcem in državnim mostom.

a— Letonjski velikonocni tržni dan v Mariboru bo v četrtek 9. t. m.

Iz Celja

e— Mariborski mali harmonikarji so koncertirali v soboto zvečer v veliki dvorani Narodnega doma ob srednjem obisku. Pod vodstvom g. Vilka Sušteršiča je nastopilo 13 dečkov in 7 deklic v pestrih narodnih nošah. Zbor je eksaktno in učinkovito zaigral in zapel vrsto slovenskih, hrvaških in srbskih narodnih pesmi ter izvajal dva narodna plesa. Poseben uspeh je doživel 9 letni solist Milan Rataj, ki si je z ljubkim nastopom in prijetnim glasom takoj osvojil srca poslušalcev. Mali harmonikarji so bili po vsaki točki deležni burnih aplavzov. R. P.

e— Celjski šahovski klub je s svojo drugo garnituro odigral v nedeljo popoldne v mali dvorani Narodnega doma z dijaško družino »Slogoe« prijateljsko tekmo na desetih deskah. Zmagala je druga garnitura ČSK v razmerju 6 : 4. Reditelj Kosmač je spretno vodil tekmo.

V ZASTARELIH SLUČAJIH ZAPEKE SPREMLJANIH PO HEMOROIDIH IN OTEKLINAH

je naravna

FRANZ - JOSEFOVA

grenčica, užita tudi v malih količinah pravi blagoslov.

FRANZ - JOSEFOVA

voda milo učinkuje in zanesljivo odpirala tudi po daljši uporabi nikdar ne odreče.

Ogi. reg. št. br. 16483/36

e— Umrla je v soboto v Gajevi ulici 11. v starosti 58 let posestnica ga. Silva Cydrichova, soproga upokojenega višjega revident. Pokop bo danes ob 17. iz mrtnice na okoliškem pokopališču. Blag ji spomin, rodbini naše iskreno sožalje!

e— Hišni posestniki so imeli v soboto zvečer občni zbor v hotelu »Postec«. Po poročilih funkcionarjev je razpravljalo g. Fredih iz Ljubljane o položaju in težnjah hišnih posestnikov. Na predlog g. Gamsa je bilo sklenjeno, da prispeva društvo 1000 Din za spomenik kralju Aleksandru I. v Celju pod pogoji, da se z akcijo za spomenik oživotvori socialna ustanova. Občni zbor je apeliral na vse hišne posestnike, da vpoštevajo težko gmotni položaj nekaterih slojev, zlasti državnih namestencev in da, v kolikor tega še niso storili znižajo najemnine v svojih hišah. Z malimi izprememami je bil izvoljen dosednji odbor, ki mu predseduje trgovec Fazarinec.

e— Mestno parno in kadno kopališče je zaradi bližajočih se praznikov odprto do sobote ves dan od 8. jutraj dalje.

e— Kino Union, Danes ob 16.30 in 20.30 vefilm »Mazurka« in zvočni tednik.

Vesti naših vojnih dobrovoljcev

Akademija, ki jo je priredila Sreška organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani dne 17. marca v spomin na 20letnico I. srbske dobrovoljske divizije v Dobruđi, je uspešno potekala. Spored akademije je bil prvovrsten. Temeljiti in izredno učinkovit je bil spominski govor prof. dr. E. Turka. Naša junaška vojska na čelu z divizionarjem g. generalom Nedeljkovičem in gg. oficirji je bila na prireditvi najčastnejše zastopana.

Na Vidov dan 28. junija razvijemo dobrovoljci na čim slovesnejši način svoj dobrovoljski prapor. Priprave so v polnem teku in jih vodi prirediteljni odsek. Prapor bo last vseh vojnih dobrovoljcev — Slovencev, ki so se borili ob balkanskih vojne 1912. leta do konca svetovne vojne 1918. v vrstah srbske in zavezniških armad za ustvaritev Jugoslavije. Prapor pa bo obenem najdragocenejša svetinja slovenskega dela uedinjenega jugoslovanskega naroda. Pod tem praporom se bodo zbirale tudi vrste dobrovoljcev bodočih pokolenj. O priliki razvija prapora je predviden slavnostni občni zbor naše dobrovoljske organizacije.

Najkasneje do 1. decembra bo izšla spominska dobrovoljska knjiga, ki naj s sodelovanjem samih dobrovoljcev verno prikazuje njih delež pri ustvarjanju Jugoslavije, je pred in med svetovno vojno. Knjiga bo obsegala zgodovinski del jugoslovanskega dobrovoljskega pokreta s posebnim ozirom

Z. K. D. Za Veliko noč Vesela otroška ringaraja

Micky, Silly Mornar in račke.

na Slovence in pa prispevke — rokopise poedinih naših dobrovoljcev s poljubno vsebino številni tovariši dobrovoljci so obljubili sodelovanje pri knjigi in mnogi so tej obljubi tudi že zadostili. Tudi ostali tovariši naj takoj store svojo prostovoljno prevzeto dolžnost. Tovariši, ravnajte se pri tem po okrožnici št. 2, ki se je razposlala vsem dobrovoljcem, ki so nam znani njih naslovi. Knjiga bo ilustrirana, bo dragocen dokument in bo pestra po vsebini. Pomagajte tudi gmotno za izdajo knjige!

Dne 26. t. m. se bo vršil v Beogradu izredni kongres vseh jugoslovanskih dobrovoljcev; začetek ob 10. uri. Istega dne po polдне pa bo glavna skupščina Saveza dobrovoljcev. Na skupščini in na zaupnem sestanku delegatov, ki bo 25. t. m. popoldne, bosta zastopala našo sresko organizacijo predsednik Jeras in prof. dr. Turk. Za dobrovoljce, ki se udeležijo kongresa, je dosegel glavni odbor 75% popust na železnicah. Te ugodnosti so deležni tudi družinski člani dobrovoljcev. Znižana vožnja velja od 22. do 30. aprila. Vsi oni, ki se udeležijo kongresa, naj se javijo takoj sreski organizaciji vojnih dobrovoljcev v Ljubljani, Poljanski nasip št. 12, da se jim pravčasno preskrbi posebna objava, s katero bodo imeli pravico do znižane vožnje. Stane 2 Din. Naša organizacija jim bo preskrbela tudi kongresni znak, ki stane 5 Din. Kongresni odbor je izdal spominske razglednice s sliko blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. ob priliki slovesne izročitve prapora našemu Savezu. Dobile se bodo pri naši sreski organizaciji po 2 Din. — Tovariši dobrovoljci, ravnajte se v zadevi kongresa po navodilih okrožnice št. 3, ki smo vam jo dostavili.

Nadaljnje vesti glede kongresa se bodo objavile. Pozivamo dobrovoljce, da se v čim večjem številu udeležijo kongresa dobrovoljcev v Beogradu.

Velik požar na Murskem polju

Ljutomer, 6. aprila.

V petek zvečer je mogel žar na severnem nebu oznanjati velik požar. Gorelo je v Gerlavi v veržejski občini in sicer najprej pri žetlarju Alojzu Horvatu. Zlobna roka je užgala oslisko slame, od koder je plamen hitro preskočil na gospodarsko in stanovanjsko poslopje, ki je docela pogorelo. Tudi živine ni bilo mogoče rešiti, zgorelo so tri krave in štiri svinje.

Hud veter, ki je takrat pihal, je zanesel ognjke na sosednjo hišo kmeta Alojza Mariniča. Zgorelo mu je ostrešje na vseh stavbah in tudi perutnina. Nadalje je ogenj upepelil ostrešje na skednju in hlevu kmeta štamparja. Na pomoč so prihiteli gasilске čete od vseh strani, da jih je bilo naposled zbranih 15 z več motorkami. Uspejo jim je požar omejiti in zadušiti. Škoda je gotovo večja od 200.000 Din. Zavarovani so bili vsi trije prizadeti posestniki, toda zavarovalnica zaostaja kakor običajno daleč za škodo. Posebno hudo je prizadet žetlar Horvat, ker sta mu ostala samo dva domača zajca in ena purica. V okolici Veržeja deluje neznan požigalec, ki je uganjal svojo zločinsko strast zlasti tudi na Krapju, kjer je gorelo lani in predlanskim.

Maščevanje potepuškega požigalca

Kresnice, 6. aprila.

V Zapodju nad Vernekom je sinoči nastal velik požar. Zgorela je domačija in sicer hiša, hlev in svinjak posestnika Ivana Stražarja. Domačija je visoko v hribih, kjer je kamnolom za Birollovo apnenico v Kresnicah. Žar se je videl daleč po dolini in gasilci »u« hoteli na pomoč, toda ker tja gori v hribi ni poti, so morali vsako misel na reševanje opustiti. Kakor so danes ugotovili orožniki, je tudi Stražarjeva domačija postala žrtev maščevalnega požigalca. Včeraj se je tam gori potikal nek pijan vandrovce in berač. Ker Stražarjevi sami niso premogli mnogo, mu niso mogli ustreči. Z grožnjo se je pohajal odstranil — in kmalu zvečer je zažarela domačija v plamenih.

Divjaki v gostilni

Ormož, 4. aprila

Družba devetih brezposelnih je navajala v gostilno Vrhovčaka Jakoba v Pušencih ter zahtevala vina. Gostilničar je menil, da ima opravka s pošteni ljudmi, zato jim je natočil več litrov vina. Ko pa je zahteval plačila, so se pričeli neznanici pretepati. Obmetavali so se s kozarci in steklenicami. Pobili so okna in razdeljali stole in mize ter končno pretepli še gostilničarjevo ženo. V strahu so pobegnili domači in šli klicati sosedo. Na telefonični poziv so prihiteli orožniki iz Ormoža in Središča ob Dravi. Ko so jih divjaki ugrezali skozi okna, so v poslednjem trenutku popili vse vino, ki je bilo v gostilni ter pobegnili v bližnje gozdove. Orožniki so oddali za njimi več strel, ki pa menda niso zadeli. Ker pa jih patrolje vsestransko zasledujejo, je upati, da bodo divjaki v kratkem za zapah.

Gospodarstvo

Skupščina mariborskega trgovstva

Maribor, 6. aprila.

V nedeljo dopoldne je bil pri Orlu redni občni zbor Združenja trgovcev v Mariboru, ki ga je otvoril in vodil predsednik g. Fedo Pinter. V uvodu je pozdravil navzoče zborovalce, zlasti predsednika Zbornice za TOI g. Jelacina, zborničnega tajnika dr. Plessa in mestnega obrtnega referenta dr. Senkoviča. Obširno je nato poročal o stanju mariborskega trgovstva, ki ga tiči kriza, da se ne more v podjetnosti razmahniti. Lani je bilo 1000 odjav več, kakor prijav. Od 1. 1932 do konca 1935. je propadlo v Sloveniji nad 7500 gospodarskih podjetij. Na vseh koncih in krajih so krizi in težave, ki kažejo na potrebo načrtnega gospodarstva. Kmet, najboljši trgovec odjemalec, trpi zaradi neurejenega izvoza njegovih pridelkov. V zadnjem času so se sankcije uničile lesno trgovino. Kmečka zaščita je kmetu ubila kredit. Zlastna je tudi usoda našega delavstva in nanečenstva. Vse posledice pa čuti trgovstvo. V nadaljnjem je omenjal konkurenčne trgovine industrijskih in tovarniških prodajalnic, krošnjarstvo ter veletrgovno po vzoru Ta-Ta, ki pomenijo smrt redni trgovini. Ob zaključku je pozival k stanovski slogi in solidarnosti.

Sedil je izčrpen referat zborničnega predsednika Jelacina o gospodarski politiki in gospodarskem položaju. Opisal je tudi usodno škodo, ki so jo povzročile sankcije našemu gospodarstvu ter se je izrekel za ukinitve sankcij. Nato je poročal glavni tajnik g. Skaza, ki je omenil potrebo Meniškega laboratorija pri carinarnici v Mariboru, škandalozno telefonsko zvezo Maribor-Zagreb-Beograd in borbo trgovstva proti raznim industrijskim prodajalcem, krošnjarstvu in prodajanju blaga po hišah. Pri združenju je bila izvršena reorganizacija obstoječih sekcij. Združenje podpira obubožne trgovce, pa tudi brezposelne trgovske namestence. V hiši Novakove ustanove, ki nudi obubožnim trgovcem brezplačno ož. ceneno stanovanje, je sedaj 10 strank z brezplačnimi stanovanji. Premoženjsko stanje ustanove s hišo v Slovenski ulici 22. izkazuje 108.900 Din.

Iz blagajniškega poročila g. Zidanška povzemamo, da znašajo aktivna in pasiva 616.960 Din.

Občni zbor je sprejel razrešnico odbora s pohvalo. Po razpravi o stavljenih pred-

logih so bile sprejete naslednje zahteve:

1.) Da se čimprej uvede obligatorno zavarovanje trgovstva v smislu § 384 zakona o obtrih.

2.) Da se spremeni zakon o proračunskih dvanajstlinah za 1935/36 v toliko, da se ukine 2. odst. § 32 tega zakona, ki govori o sestavi davčnega odbora.

3.) Da se zahteva ukinitve v industrijskih in tovarniških prodajalnic. Dokler se pa to ne izvede, naj se smatrajo te poslovalnice kot samostojna podjetja in se kot takšna tudi obdavčijo.

4.) Da se uredba v krošnjarstvu z od 27. junija 1928. najstrikteje izvaja od pristojnih oblastnih organov ter se proti kršilec odnosnih predpisov postopa z vso strogošjo in kadar je to možno tudi z odvzemanjem krošnjarskih knjižic.

5.) Veleblagovnice po vzoru Ta-Ta naj se brezpopojno prepovedo.

6.) Na merodajnih mestih naj se zahteva ukinitve vseh drugih privilegijev nabav, zadržaj in drugih konzumnih prodajalnic.

7.) Mariborski trgovci naj v bodoče sprejemajo v službo v prvi vrsti one trgovske pomočnike, ki imajo razen predpisane učne dobe še uspešno končano trgovsko nadaljevalno šolo in pomočniški izpit, čim se ta uvede.

8.) Trgovstvo protestira proti nameravani uvedbi novega socialnega davka v Mariboru. Nabiranje prispevkov za zinsko pomožno akcijo mesta Maribora naj ostane nespremenjeno.

9.) Mariborsko trgovstvo soglasno s nameravanim projektom zgraditve nove tržnice na Glavnem trgu, za katerega je dalo inicijativno Društvo hišnih posestnikov. Združenje se udeležuje pri tem s podpisom 50 deležev po 1.000 Din. Uprava združenja se pooblašča, da podpiše te deleže in jih izplača z dobroimetjem na hišnem skladu pri mestni hranilnici v Mariboru, čim bo akcija dosegla do realizacije.

10.) Združenje naroči 400 izvodov zbornice »Trgovskega lista«, ki jih bo potem razdelilo med članstvo potom kolporterja.

Pri slučajnostih so se obravnavale razne tekoče zadeve mariborskega trgovstva, nakar je predsednik Pinter po večurnem razpravljanju z bodrilnimi besedami zaključil redni občni zbor.

Naš dolg v Českoslovaški narašča

Po ustavitvi uvoza iz Italije v zvezi s sankcijami je v naši uvozni trgovini prišlo do značilnih sprememb. Predvsem se je znatno povečal uvoz iz Českoslovaške. Mnogo blaga, ki smo ga prej uvažali iz Italije (zlasti bombažnega predvsa) uvažamo sedaj iz Českoslovaške. Kakor je to povečanje trgovinskega prometa s Českoslovaško razveseljuje, tako vsebuje na drugi strani nevarnost, da se naš klirinski dolg v Českoslovaški preko mere poveča. Ta bojazen je delu tudi Českoslovaški povod, da je kontingentnala izvoz predvsa v klirinske države. V resnici nam kažejo podatki o gibanju tega klirinskega dolga prav nagle naraščanje. Po českoslovaških podatkih je znašal naš dolg v Českoslovaški:

ob koncu sept. 1935	77,0 milijona Kč
ob koncu dec. 1935	81,8 » »
ob koncu jan. 1936	90,6 » »
ob koncu febr. 1936	97,5 » »
ob koncu marca 1936	110,0 » »

Naš klirinski dolg se je od konca lanskega leta povečal že za skoro 30 milijonov Kč in je znašal ob koncu marca 110 milijonov Kč, to je okrog 200 milijonov Din. Kakor se je v zadnjem času dvignil naš uvoz iz Českoslovaške nam kaže tudi naša statistika zunanje trgovine. Že v novembru in decembru se je ta uvoz znatno povečal in je v teh dveh mesecih znašal 120 milijonov Din (v istih dveh mesecih prejšnjega leta 72 milijonov). V prvih 2 mesecih t. l. pa je znašal 114,5 milijona Din nasproti 50,8 milijona Din v lanskem letu. Povečal se je sicer tudi naš izvoz v Českoslovaško od lanskih 42,6 na 62,9 milijona Kč v prvih 2 mesecih, vendar to povečanje našega izvoza zaostaja za povečanjem uvoza, kar povzroča naraščanje klirinskega dolga.

Za znižanje obrestne mere pri državni Obrtni banki

Prejeli smo: V nedeljo 5. t. m. se je vršil v Beogradu IX. redni zbor delničarjev Obrtne banke krah. Jugoslavije. Odziv delničarjev je bil izredno slab. Ob koncu leta 1935. je bilo skupaj 8.338 delničarjev s 25.000 delnicami. Skupščina sarne pa se je udeležilo 436 delničarjev z 18.086 delnicami, ki so imele pravico na 8.903 glasove. Slovenske delničarje so na tem zboru zastopali gg. Rebek Josip, Miroslav Urban in Pijman Lovro, ki je obenem tudi član centralne uprave.

Nesoglasja, ki izvirajo še iz polpretekle dobe med našim obrtništvom in so prišla tudi do izraza pri poslovanju ljubljanske podružnice, še do danes niso urejena. Večina delničarjev, ki je v preteklem letu pri volitvah svojih zastopnikov za poslovni odbor v Ljubljani zmagala, ni dobila ponega upoštevanja. S posredovanjem nekaterih beogradskih prijateljev je dobil g. Pijman več glasov kakor pa kandidat slovenskih delničarjev znani obrtniški slovesnik g. Engelbert Franchetti. Večina slovenskih delničarjev ni zadovoljna s sedanjo upravo v podružnici in zahteva se, da dobi vodstvo podružnice v svoje roke. Glede na te okoliščine je umerno, da je vladalo za beograjski zbor veliko zanimanje tudi med našimi delničarji, ki so pooblašili g. Rebeka in g. Urbasa, da jih zastopata z dve tretjinski večino upravnih poslov.

Poslovanje banke je v preteklem letu znatno naraslo. Za 607 prošenj se je povečalo kreditiranje, odnosno je bilo za 3,5 milijona Din več kreditov kakor v letu 1934. Skupni plasman se je sonazerno tudi povečal tako, da znaša hipotekarno pokrpite konec 1935 leta 48.90% napram 42,25% v 1934 letu. Če vzamemo v poštev še plasman pri zadržanju znaša to pokritje 66,77%. Posojila uživa pri banki 16.991 obrtnikov v 969 krajih. Ljubljanska podružnica je znanovale v preteklem letu velik napredek ter izkazuje čistejša dobička 244.500 Din. Pri tem svojem poslovanju je odpisala kot izgubo samo 2.326 dinarjev, kar je nasproti podružnici v Sarajevu in centrali sami vsekarjavi zavidiiv uspeh, kar je bilo priznано tudi na občnem zboru.

O poslovanju se je razvila obširna razprava, v kateri so posamezni govorniki ostro kritizirali poslovanje banke, ki je morala letos odpisati 1.810.000 Din. V imenu slovenskih delničarjev je izrazil zahteve g. Josip Rebek, ki je predvsem podčrtal nujno potrebo po znižanju obrestne mere, da bi se na ta način izpolnil tudi namen ustanovitve obrt. banke, ki mora koristiti celokupnemu obrtništvu. Iz letnega poročila se vidi, da znaša zaslužek banke brez odpisa dubioznih terjatev 4.15 milijona Din, odpisi dubioznih terjatev absorbirajo preko 40% tega zaslužka. Dubiozne terjatve izvirajo največ iz kreditov, podeljenih pred gospodarsko krizo. Krediti zadnjih let so se odobravali pod mnogo strožimi pogoji, za to je tudi ta plasman sigurnejši. Odpise starega dubioznega plasmana bi bilo treba raztegniti na večje število let in bi to znižalo vsoto vsakoletnih odpisov, s čimer bi bilo omogočeno znižanje obrestne mere pri podelitvi primerne dividende. Pri nato sledečih dopolnilnih volitvah so bili v upravni odbor na novo izvoljeni v celoti kandidati, ki jih je predložila uprava, in sicer gg.: Milan Stokanović, Vlada Marković, Trajko Petrović (vsi iz Beograda), Milan Abramović (Novi Sad), Slavko Lozančić (Vel. Kikinda); v poslovni odbor zagrebške podružnice sta bila izvoljena gg.: Edvard Zacer (Slit) in Ilija Dukić (Bihać). Za poslovni odbor ljubljanske podružnice se bodo volitve ponovno vršile med delničarji s področja te podružnice.

Blizamo se čistemu zlatemu kritju

Poslednji izkaz Narodne banke od 31. marca zaznamuje malenkostno zmanjšanje zlate in devizne podlage in sicer za 1,0 na 1502,5 milijona Din. Veestavi podlage pa vidimo nadaljnje povečanje zlata v tresorjih banke za 3,6 na 1447 milijonov pri istočasnem zmanjšanju zlata, depozirane v inozemstvu, za 3,4 na 42,8 milijona Din; devize v p-dlagi pa so se zmanjšale za 1,1 na 12,4 milijona Din. Narodna banka se torej večno bolj približuje čistemu zlatemu kritju Devize, ki se ne vstajejo v podlago, so se v zadnji četrtini marca povečale za 4,2 na 300,0 milijona Din. Zaloga kovanega denarja v srebru in niklju se je ob koncu meseca zmanjšala za 23 na 384 milijonov Ob koncu marca je bilo torej v obtoku za 816 milijonov Din kovanega denarja, to je za 147 milijonov večnega o bistem času lanskega leta.

Menična posojila so se povečala za 4,5 na 1389 milijonov in so bila pri tem za 170 milijonov manjša nego lani ob koncu marca. Lombardna posojila pa so ostala skoro nespremenjena in so znašala 252,6 milijona Din. Obtok bankovcev se je, kakor običajno, ob koncu meseca nekoliko povečal, in sicer za 81 milijonov ter je znašal 31. marca 4903 milijone Din, to je za 471 milijonov več nego lani ob tem času in za 671 milijonov več nego pred dve. ma letoma, ko smo imeli najnižji obtok. Obveznosti na pokaz pa so se v zadnji četrtini marca zmanjšale za 105 na 1481 milijonov. Pri tem se je dobroimetje države ponovno zmanjšalo za 26 na 11 milijonov Din, to je na normalno višino, kakor je znašalo to dobroimetje pred emisijo državnih blagajniških zapisev. Privatni zirovni računi so nazadovali za 62 na 565 milijonov, obveznosti na pokaz po raznih računih pa so se zmanjšale za 17 na 905 milijonov.

Vrednost zlate in devizne podlage skupaj z oficijelno premijo je znašala ob koncu marca 1932 milijonov (za 248 milijonov več nego lani ob koncu marca). Glede na skupno vsoto obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz v višini 6385 milijonov zna-

ša kritje v zlatu in devizah 80,24% (prejšnji teden 80,14%). Vrednost samega zlata v tresorjih banke skupaj s premijo pa je znašala ob koncu marca 1860 milijonov in kritje v samem zlatu 29,12% (28,94%).

Gospodarske vesti

— Cementni kartel. Nedavno je bila v Beogradu z glavnic 1 milijona Din ustanovljena delniška družba Cement d. d., ki se bo po pravilih bavila s prodajo cementa v naši državi. Ustanovile pa so to družbo vse tvornice cementa v Jugoslaviji, ki bodo oddale prodajo cementa vršile izključno preko te družbe in bo prenehala vsaka prodaja neposredno iz tvornice. Nova družba bo imela podružnice v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Splitu in Novem Sadu. Le v inozemstvo bodo tvornice cementa neposredno prodajale. Kakor znano zavzema naša država v izvozu cementa v Evropi zelo odlično mesto. Pri tem pa je cement pri nas izredno drag. To visoko ceno v notranjosti države omogoča baš kartel, ki so ga že pred leti ustanovile tvornice. Vrh tega obstoja pri nas trošarina na cement, ki blago podražuje. Ta trošarina je bila uvedena, da obremeni tvornice cementa, v resnici pa obremeni danes konzumenta. Sedanja visoka cena tudi ovira gradbeno delavnost, pa tudi podražuje javna dela, ki bi jih morali forsirati z namenom, da se brezposelnim delavcem preskrbi delo. V krogu gradbene obrti in industrije se je zaradi tega pričela akcija, da se cementne tvornice prisilijo k reviziji sedanjih previskih cen.

— Bilance. Jugoslovska, jugoslovska česka tekst. industrija d.d. Kranj, objavlja bilanco za 31. dec. 1934, ki izkazuje za to leto dobiček v višini 794.000 Din pri glavni 200 milijonov Din (za leto 1933. je znašala izguba 1.315.000 Din). Tvorniške naprave so v bilanci vnešene z zneskom 26,6 milijona Din, inventar znaša 56,5 milijona Din, debitorji 13,2 milijona Din, blagajna in vrednostni papirji pa 22 milijonov Din. — Obrtna banka kraljevine Jugoslavije predlaga za leto 1935. izplačilo dividende 8 Din nasproti 7 Din v prejšnjem letu. Od skupnega plasmana kreditov v višini 102,5 milijona Din (prejšnje leto 99,2) je lani ob koncu leta odpadlo na centralo 67,0 milijona Din (65,8), na Zagreb 14,2 milijona Din (13,8), na Ljubljano 11,0 milijona Din (10,5) in na Sarajevu 10,3 milijona Din (9,1). Vloge na knjižice in tekoče račune so v celoti nazadovale od 42,8 na 39,2 milijona Din, pri ljubljanski podružnici pa so se dvignile od 9,1 na 10,7 milijona Din.

Stanje hmeljskih nasadov. Hmeljsko društvo za pravsko banovino poroča 3. t. m.: Zinskim mesecem, ki so potekali skoraj brez snega in hudega mraza in tudi brez uničujočega vpliva na razne hmeljske škodljivce, je sledil suhi marec. Hmeljarji so skoraj že obrezali svoje nasade, drugi postavljajo drogove in napeljujejo žice, nekateri pa že gnojijo. Novi nasadi se prirejajo le kot nadomestitev starih, opuščanih. O razširjanju s hmeljem zasajene ploskve torej ni govora. Od letnika 1935. je bilo zadnji čas prodanih 200 kvintalov po cenah v okviru od 7 do 20 Din kg. Približno 500 kvintalov pa se pričakuje kuncu, ki se bo siceru zgasil.

Borze

6. aprila.

Na ljubljanski borzi so tečaji deviz ostali v glavnem nespremenjeni, le dolar je bil nekoliko čvrstjeji. V privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po 9,10, angleški funti pa po 250. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,88 (v Beogradu po 8,9517), v angleških funtih po 250 in v španskih petetah po 6,31, dočim so se grški boni nudili po 81. Nemški klirinski čeki so se trgovali v Ljubljani po 14, v Beogradu po 13,9287 in v Zagrebu po 14,03 odnosno za 15. maj po 13,87 in za konec maja po 13,85.

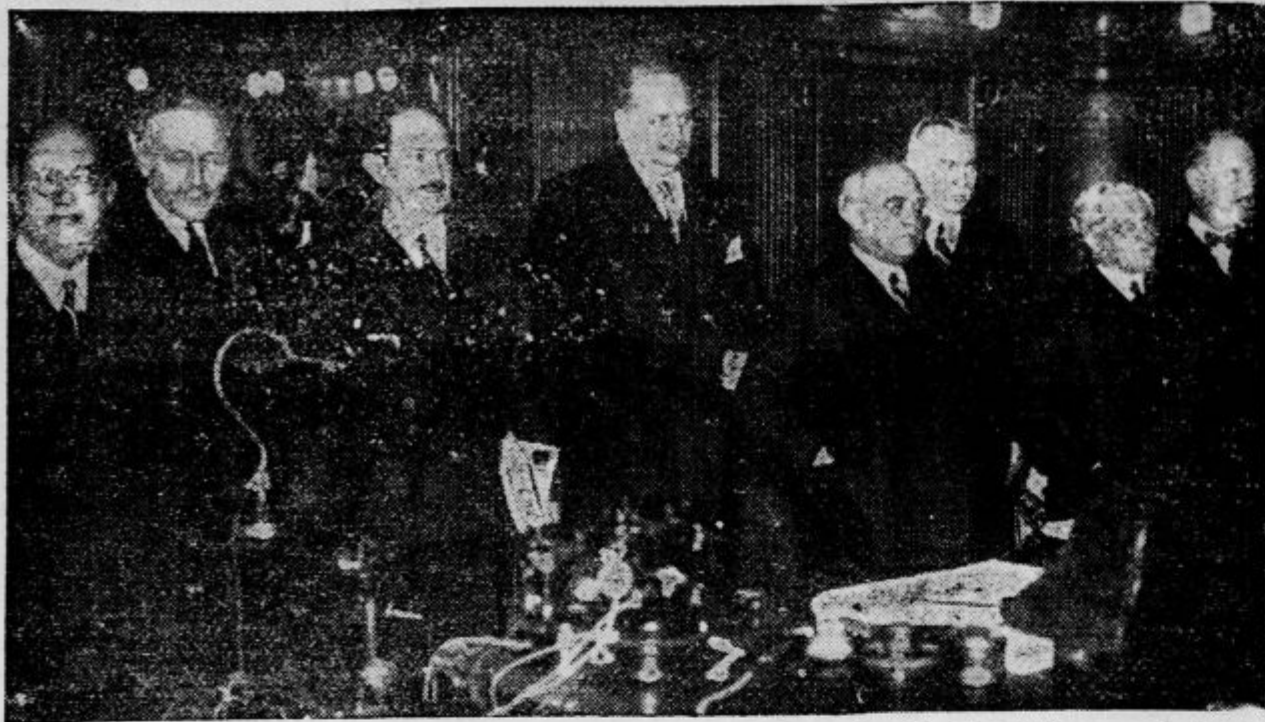
Na zagrebškem efektm tržišču se je Vojna škoda trgovala po 356 (v Beogradu po 356,00). Promet je bil še v 8% Blairovem posojilu po 82, v 7% Seligmanovem posojilu Drž. hip. banke po 81,50 in 81,62 ter v delnicah Narodne banke po 6500 (v Beogradu po 6,850) in v delnicah PAB po 243.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2968,15—2982,75, Berlin 1754,20—1748,08, Bruselj 738,47—743,53, Curih 1424,22—1431,29, London 214,05—218,11, Newyork 4335,01—4371,32, Pariz 287,96—289,40, Praga 180,69—181,80.

Curih. Beograd 7, Pariz 20,2260, London 15,20, Newyork 306,75, Bruselj 51,90, Milan 24,25, Madrid 41,90, Amsterdam 208,40, Berlin 123,35, Dunaj 5

Sestanek francoskih poslanikov v Parizu

Od leve proti desni: francoski poslanik v Bruslju Laroche, londonski poslanik Corbin, prvi tajnik francoskega zun. ministrstva Leger, zaven njega zun. min. Flandin, min. predsednik Sarraut, poslanik v Rimu Chambrun, Paul-Boncour in poslanik pri berlinski vladi Francois Poicet

Predor skozi Beringovo ožino

Sestavni del ceste, ki bo vezala tri celine

V ameriških finančnih krogih razpravlja o velikanskem prometnem načrtu. Gre za zgraditev velike prometne žile, ki naj bi se končala v 75 km dolgem predoru pod Behringovo morsko ožino in ki naj bi vezala Aljaško s Sibirijo. Ta cesta bi šla skozi Južno Ameriko, dalje skozi Mehiko, Zedinjene države, Kanado in Aljaško, potem pa pod omenjeno morsko ožino v Sibirijo in dalje v Rusijo.

Neodvisno od tega načrta so pripravljali že prej načrti za veliko prometno cesto iz

Mehike v Kalifornijo. Ta cesta bi postala potem sestavni del nove ceste, ki bi vezala kar tri celine. Podrobnosti o teh gigantnih namerah še niso znane, per se zato, ker je treba premagati prej seveda še mnogo ovir, preden bi bilo misliti na njih uresničenje. Vendar pa zatrjujejo, da v tem ameriškem načrtu se zdaj na prvi pogled. Predor pod Behringovo ožino bi ne bil neizvršljiva stvar. Morje v tem kraju namreč ni posebno globoko, njegova največja globina znaša komaj 90 metrov.

Ni se ji posrečilo

Popularna angleška letalka Amy Johnson-Mollisonova je te dni startala v Londonu z namenom, da poskusi nov rekord na progi London-Kapsko mesto. Kmalu po vzletu pa se je njeno letalo zrušilo v Colombe-Bajarju (Francoska Severna Afrika). Letalo tipa Percival-Gull se je močno poškodovalo, Johnson-Mollisonova pa je bila samo lahko ranjena. Ko bodo aeroplan za silo popravili, se bo vrnila domov

Kozmetika v rdeči Rusiji

Uvaja jo osebno žena predsednika Molotova

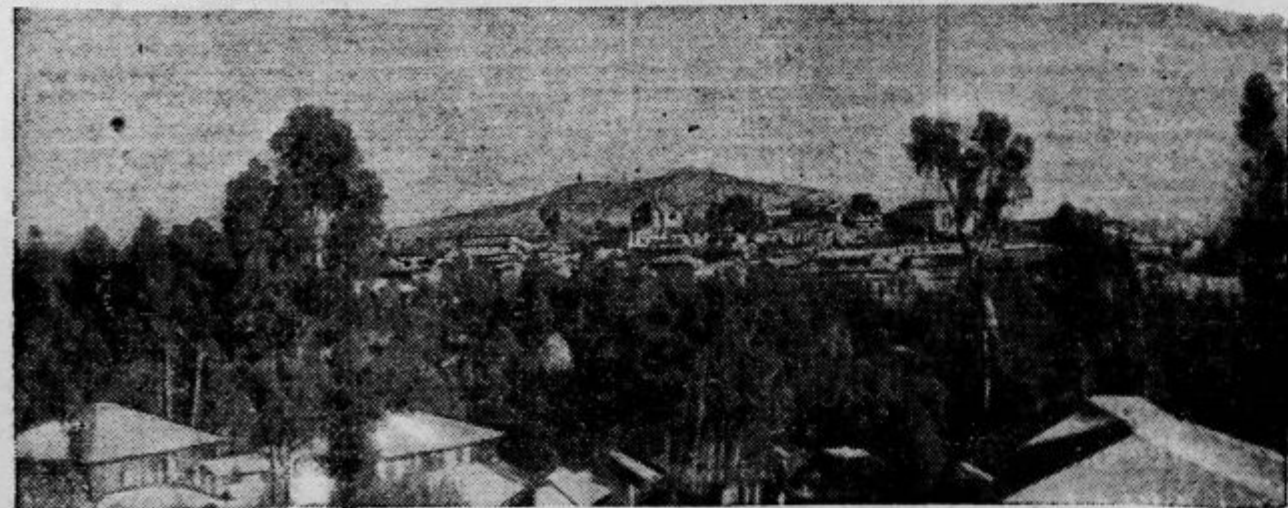
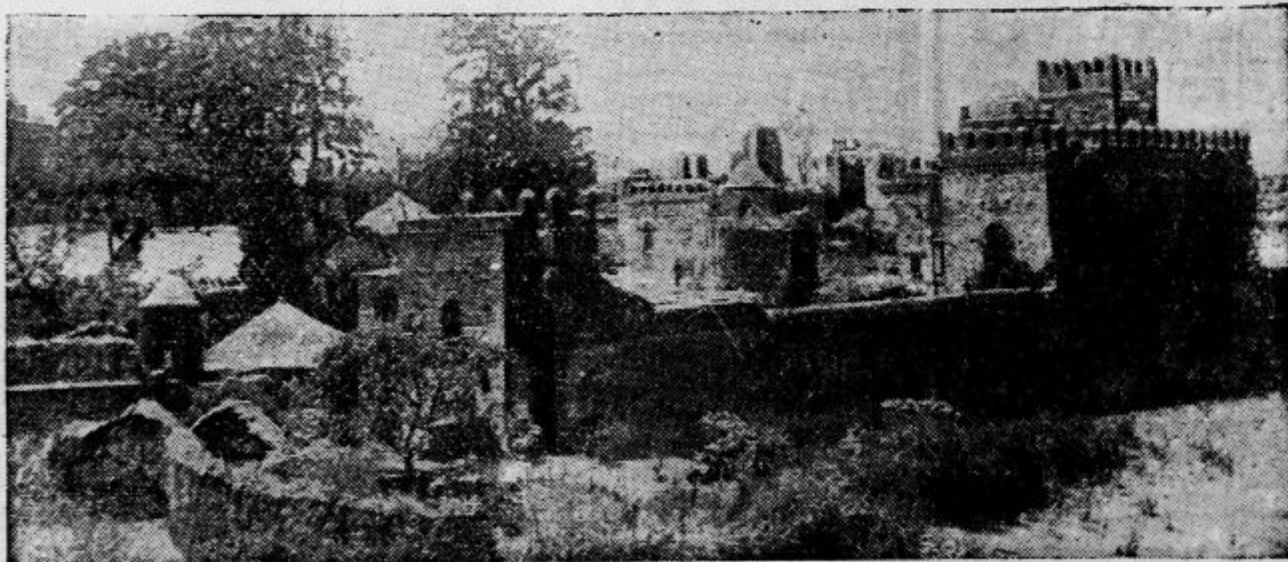
Dočim so v Rusiji še pred nedavnim žigosali nego lepote in kozmetiko za meščansko razvado, se okus Rusin v zadnjem času v tem pogledu zelo spreminja. Žena predsednika Molotova je pred kratkim napisala članek, v katerem izjavlja, da njene rojakinje spet zelo upoštevajo svojo zunanjost.

Njej sami je pripadla naloga, da odide v Ameriko in se tam seznanji s skrivnostmi ameriških lepoteh salonov, da jih potem presadi v Sovjetijo. Namenjena ji je tudi

vodilna uloga v »parfemskem trustu«¹ sovjetske zveze. V Ameriki, kjer so jo oblasti sprejele z vsemi oficialnimi častmi, se je zelo čudila, ko je zvedela, da izdajajo ženske tam letno milijarde za najrazličnejša mazila, lasne vode, črtila in druge lepote. Ne pripomočke.

Točno plačuj »Jutru«² naročnino
Varuj svojem zavarovalnino

Mesto Gondar v italijanski oblasti

Pod poveljstvom generalnega tajnika fašistske stranke Staraceja, so italijanski motorizirani oddelki zavzeli nekdanjo abesinsko prestolnico Gondar. Bersaljeri in miličniki so razvili trikolono na nekdanjem cesarskem dvorcu. Na naši sliki vidimo dva zanimiva posnetka iz tega kraja

Od Hopewella do Trentona

Ugrabljenje Lindberghovega prvorojenca pred štirimi leti in kazen za zločin na električnem stolu — Ameriške senzacije

S smrtjo Bruna Riharda Hauptmanna, ki je v petek zvečer končal na električnem stolu v trentonski kaznilnici, je vsaj začasno zaključena Lindberghova afera, ki je držala Ameriko in z njo ves svet v napetosti čela štiri leta. V naslednjem podajamo še enkrat kratek pregled dogodkov, med katerimi je izgubil Lindbergh svojega prvorojenca.

2. marca 1932. je izginil poldrugo leto stari sinček smelega zmagovalca Oceana. Ob pol osmih zvečer tega dne je položila otroška strežnica pri Lindberghovih otroka v posteljo. Ko je prišla ob 10. uri zvečer pogledat, če otrok spi, je v svoje nepopolno razočaranje ugotovila, da je dete izginilo iz postelje. Alarmirali so vso hišo in odredili preiskavo. Tudi samotno okolico Hopewella so preiskali, toda nikjer niso našli otroka, niti kakšnega sledu za ugrabitelja. Takoj je postalo roditeljem jasno, da so razbojniki ugrabili dete, da bi izsilili od Lindberghovih večjo vsoto denarja. Nekoliko dni pozneje so razburjeni ljudje pripovedovali, da so videli otroka tu in tam v Ameriki, da celo v Evropi, toda napor, da bi ugrabljenega dete našli in vrnilo obupnima roditeljska, je bil zaman.

Medtem pa sta prejela Lindbergh in njegova žena pismo z zahtevo, naj prineseta 50.000 dolarjev na pokopališče. Ker tega nista hotela storiti sama, sta poverila hišnega prijatelja dr. Condona, da je to izvrši v njunem imenu. Lindbergh se je odpeljal z dr. Condonom na pokopališče, kjer je vrnil zavitek z bankovci čez zid. Ker se je Lindbergh bal za življenje svojega prvorojenca, si je na vso moč prizadeval, da bi nesposobno policijo izločil iz te zadeve. Toda še nekaj dni pozneje je moral spoznati, da mu to nič ni pomagalo. Malega Charlesa ni bilo nazaj.

Devet tednov po izginotju otroka, dne 12. maja 1932. je odkril sofer-crnc William Allen v gostem grmovju med Hopewellom in Princetownom razpadajočo otroško trupelce. Bilo je truplo Lindberghovega sina. Zdravniška preiskava je dognala, da je bil otrok umorjen, in sicer kmalu po ugrabitvi. Zdaj se je začelo iskanje morilca. Policija je prejela mnogo sumljivih oseb. Nekateri izmed aretirancev so tudi umrli v ječi. Izvršili so samomor, pač iz strahu, da ne bi jih po krivici obtožili. Spravili so na noge ogromen aparat, da bi raziasnili ugrabljenje — toda uspeha niso dosegli.

Slednjič so iztaknili brezposelnega tesarja Bruna Riharda Hauptmanna iz Kamenice na Saškem. Polagoma se je začel kupiti material proti njemu, čeprav le na podlagi indicij. Ko je še prišlo iz Nemčije spravevalo, da je Hauptmann na slabem glasu, je bila sodba o njem več ali manj zaključena.

Najbolj je Hauptmanna obremenilo to, da so našli v njegovi drvarnici cel sveženj bankovcev, ki jih je izročil dr. Condon na pokopališču izsiljevalcem. Številke bankovcev si je bil Lindbergh zabeležil in njih številke je imela v evidenci tudi policija. Ko je nekega dne neki možki avtomobilist plačal bencin s takšnim bankovcem, so ga takoj osumili zločina. Ta mož je bil Hauptmann.

Ko so Hauptmanna prijeli, se je izgovarjal, da je prejel bankovce od svojega znanca Izidorja Fische, ki je medtem že umrl v Nemčiji. In ker so Hauptmannu dokazali, da je l. 1932. po izginotju Lindberghovega otroka, mnogo boljše živel kakor prej, so ga pridržali v zaporu. Mož se je sicer izgovarjal, da je zaslužil mnogo denarja s spekulacijami, toda tega mu ni nihče verjel. Močno je nato Hauptmanna obremenila tudi grafološka preiskava, v kateri so strokovnjaki izjavili, da se njegova pisava vjema s pisavo izsiljevalnih pisem. Tem indicijem se je na koncu pridružila še lestev, ki so se je ugrabitelji poslužili pri ugrabljenju otroka. Kakor so dognali izvedenci, je bila lestev narejena iz lesa, ki ga je imelo v zalogi podjetje, pri katerem je Hauptmann svojtčas delal. Tako se je krog indicij okoli Hauptmanna zožil in na podlagi tega gradiva je bil Hauptmann od porotnega sodišča v Flemingtonu obsojen na smrt. To je bilo l. 1934. Po razsodbi so ga odvedli v celico smrti in leto dni je trajala borba za njegovo pomilostitev, oziroma za odgoditev smrtne kazni. Že v januarju letos bi se bila morala izvršiti Hauptmannova justifikacija, toda nastopili so takšni momenti, da so usmrtnitev odgodili. K temu je največ pripomogel guverner države New Jersey Hoffmann, ki je napravil iz Hauptmannove kriminalne zadeve še posebne vrste politikum.

Do zadnjega je Hauptmann zatrjeval svojo nedolžnost in njegove zadnje besede so zatrjevale, da ni kriv zločina. Še par dni pred usmrtnitvijo je posebno sodišče ponovno pretresalo slučaj. Tudi to sodišče je bilo sestavljeno iz jako pestre mešanice privržencev ameriških političnih strank. V njem je bilo 12 republikancev, 9 demokratov, dva člana pa sta bila nevtralna. Ta forum je razpravljaj predvsem o skrivnostni osebi bivšega advokata Wendla, ki je pod pritiskom najprej izjavil, da je on ugrabitelj Lindberghovega sina, potem pa je svoje navedbe preklkal.

Amerika, ki se ob takšnih prilikah vedno lovi za senzacijo in kupčijo, je napravila tudi iz Hauptmannove zadeve pridobitno podjetje. Ko je šlo za vprašanje, če bo Hauptmann usmrčen ali ne, se je začelo med Američani blazno trganje za stave, če bo Hauptmannova justifikacija ponovno odgojena ali ne. Posredovalci so s temi stavami zaslužili ogromne vsote.

Še v četrtek so mnogi ameriški listi ugibal o tem, če bo Hauptmann usmrčen, ali če bo njegova usmrtnitev ponovno odgojena, in sicer do poletja. Toda ko je ravnatelj trentonske kaznilnice, polkovnik Kimberling v petek vprašal nadrejene oblasti, ali bo justifikacija še enkrat odgojena, je dobil odgovor, da ne bo, obenem pa ukaz, naj bo vse pripravljeno za eksekucijo. In tako je Hauptmann končno sedel na električni stol.

Usmrčevalne naprave so namestili v prostoru poleg Hauptmannove celice. Do zadnjega se je Hauptmann nadejal, da bo nastopil zopet čudežni slučaj, ki mu bo če ne rešil, pa vsaj podaljšal življenje. Toda čudež se ni zgodil. V Hauptmannovo celico so prišli po jetnika pazniki in dva pastorka. Bilo je že okoli pol devetih zvečer. Hauptmann, ki je dotlej krčevito držal enega izmed svečnikov za roko, je videl, da se mu bliža zadnja ura. Izpuštil duhovnega tolažnika in dejal: »Dajte mi malo

miru!«³ Pokleknil je poleg postelje ter prebri v tem stanju kakšnih deset minut. Ko je odmolil, je vstal z besedami: »Zdaj sem pripravljen!«⁴ Vsem štirim paznikom, ki so stali poleg njega, je krepko stisnil roke, nakar je eden izmed njih izjavil: »Tudi mi smo pripravljeni!«⁵ Rokoval se je nato še enkrat z navzočima pastorkoma Wernerjem in Mathiesenom, nato pa je stopil čez železni prag celice smrti.

Na električni stol se je dal privezati brez odpora. Ko so mu potisnili na glavo smrtonosno kapo in vključili elektrode, je nastal kratek premor. Pri napetosti 2000 voltov je nekaj zavrcalo in čez 90 sekund je bil Hauptmann mrtev...

Zdravniki so pregledali truplo ter izjavili, da je nastopila smrt brez bolečin. Električni udarci, ki so povzročili smrt, so po njih razlaganju enaki procesu, ki se izvrši v možganih in srcu ob zmrznjenju. Deli kože, ki so prišli v direktno dotiko z elektrodami, so bili ožgani kakor bi jih obližnil ogenj. Avtopsija je pokazala, da je narasla temperatura možganov pri eksekuciji na 145 stopinj Fahrenheita.

Pred usmrčenjem je Hauptmann izrazil željo, naj bi njegovo truplo sežgali. To se bo tudi zgodilo. Pogreb bo predvidoma na Bronxu. Hauptmann je tudi izrazil željo, naj ostane njegova žena vsaj še nekaj časa v Ameriki in Ana Hauptmannova bo skušala teli želji ustreči.

Hauptmannova smrt ni izgledala nasprotni, ki so se pojavila v ameriški javnosti zaradi njegovega slučaja. Nasprotno, še poostreli jih je. Hauptmannov branitelj Fischer je izjavil: »Ta reč še davno ni končana! To je pljunek na justico v New Jerseyu in madež še dolgo ne bo izbrisal.«⁶ Listi, ki so seveda jako obširno opisovali zadnje dni Hauptmanna, so tudi iz njegove smrti napravili senzacijo. Tudi zdaj še pišejo o zadevi in najvključijo, da bo guverner Hoffmann še dalje raziskoval stvar, čeprav se to zdi malo verjetno. Najbrže bo Hauptmannova afera izvenela v to, da bodo oblasti postavile pred sodnike tiste detektive, ki so ugrabili bivšega advokata Wendla ter mu izsilili izjavo, da je ugrabil Lindberghovega sinčka on, ne pa Hauptmann.

Skrivnost

„Letečega Francoza“

V Novi Brunsviki je umrl te dni v starosti 87 let angleški ladijski kapitan George Orr, zadnja živa priča ene izmed največjih skrivnosti morja. Orr je bil mornar na krovu angleške jadrnice »Dei Gratia«, ki je l. 1872. med Madeiro in Kanarskim otoki naletela na francosko brigantino »Marie Celeste«. Ta ladja je blodila sama, brez žive duše na krovu, po morju. V posesti Orrove družine je še danes meč z zavilim rezilom, ki ima na srebrnem cizeliranem ročaju madež človeške krvi. Ta meč je našel Orr na brigantini.

Vse svoje življenje je trdil, da je bilo to orožje, kakršno uporabljajo drugače francoske dvojniki, tudi edino dokazilo, da se je na brigantini zgodilo nekaj krvavega. Bilo je edini predmet, ki na krovu zapuščene ladje ni stal na svojem mestu, vse drugo so našli v najlepšem redu. Toda potnikov in posadke ni bilo nikjer in nikoli niso mogli dognati, kam so ti ljudje izginili. Brigantino so spravili v Gibraltar, kjer se oblasti izvršile obsežno preiskavo, toda na noben način niso mogle pojasniti skrivnosti »Letečega Francoza«. Tudi danes ne vemo več o tej skrivnosti nego pred skoraj 65 leti.

Hitler

naj bi se oženil

V angleški spodnji zbornici je zastavil neki laburistični poslanec Edenu z vso resnostjo vprašanje, ali bi ne bila angleška vlada pripravljena, intervenirati pri Hitlerju po diplomatskem potu, da bi se nemški Führer poročil. Poslanec je to utemeljeval s tem, da bi zakon na Hitlerjev značaj vplival blagodejno. Postal bi gotovo mirljubnejši. Eden na to vprašanje ni hotel odgovoriti.

Princ in prodajalka

23-letni vnuk švedskega kralja princ Bertil, je zaprosil vladarja za dovoljenje, da bi se smel poročiti z neko stockholmsko prodajalko. Gre za 23-letno Margareto Brambeckovo, hčer nekega švedskega pomorskega kapitana. Dekle deluje v neki veliki stockholmski trgovini in so jo imenovali že pred dvema letoma v zvezi s princem Bertilom. Princ je ta čas na Rivieri. Kraljevega odgovora še ni prejel.

A NEKDOTA

Marka Twaina so nekega večera spet proslavljali. Mlad bogat mož, ki ga je zaslepil zunanji sijaj umetništva, je vprašal: »Povejte mi, g. Twain, kakšna je pot do umetnika?«⁷ Mark Twain, ki je elegantnega mladeniča takoj spregledal, je odgovoril: »Pot do umetnika?«⁸ Hm; umetnik strada — umetnik življenja — umetnik...

VSAK DAN ENA

»Saj ste vendar mislili to z ineratrom, ko ste iskali stvarnovanje s tekočo vodo?«⁹ (Politikane)

IL CVETIN:

Zadnja stran

Remec je vzdignil roko. »Gospodična — — —«
A Marija je mizlično razburjena nadaljevala.
»Zdaj veste vse, gospod komisar! — Zdaj veste, da me ima za morilko! — In zdaj — zdaj me boste seveda hoteli zapreti! — Prosim — primate me — ne bom se branila — — —«

Remec je zmalaj z glavo. »O zaporu seveda ne more biti govora, gospodična. To, kar vam očitno ta gospod Justin, vas res da močno obremenjuje — a vendar so to samo domneve, ki jih moramo šele preveriti! — — —«

»Tak zaprite me!« — je ponovilo dekle, tresoč se po vsem telesu.

Remec je stopil v kraj, kakor da bi jo hotel spustiti iz sobe.

»Edino, kar vas prosim, gospodična Labodova, je to, da bi prišli čez kako uro na policijsko predsedstvo. Dotlej se boste gotovo že pomirili — in potem prerezeta vse, točko za točko! — Ali se smem zanesi, da pridete?«

Marija je odločno pokimala in se nato obrnila proti vratom. A zdajci je obstala. Pogled ji je bil padel na Marka, ki je smrtnobled snel ob steni in ni mogel spraviti besedice iz sebe.

S hlastnim gibom si je potegnila obroček s prsta in ga položila na mizo.

29

Nečloveški glas je planil mlademu možu iz grla. Marija se ni zmenila zanj. Kakor da bi jo psi gonili, je planila iz garderobe.

Remec je zamišljeno meril Marka z očmi. Videti je bilo, kakor da bi hotel nekaj reči; ko je pa videl na Markovem obrazu toliko zmedenosti in obupa, je tudi sam krenil proti vratom.

11. poglavje.

Zelo zamišljen komisar Remec je nekaj minut kasneje nemirno hodil po garderobnem hodniku sem ter tja. Smotka, ki si jo je bil pravkar prigljal, mu je negotovo mhalo med ustnicami. Brez posebnega užutka je puhel goste oblake tja v en dan in snoval svoje križemkrazaste misli.

Čuden je bil ta pomenek, ki ga je bil pravkar slišal! — Pomenek, ki je pušal vse možnosti odprte. Marija je očitala Marku, da je umoril strica — in ta ji je bil zabrusil isto obtožbo!

Videz je pričal zoper oba — ali vsaj zoper enega izmed njiju!

Kdo je bil zdaj morilec? Ali pa je bil storil dejanje nekdo tretji — morda neznanec?

Niti s čustvenega vidika si Remec ni mogel dati povoljnega odgovora — logično sklepanje pa že celo ni obetalo sadu.

Najbolj je pričala zoper Marjo igračka trditelj, da ni mogel biti razen nje nihče v njegovi garderobi, ker je bila ves čas zaklenjena. Seveda je bila ta trditelj jalova, ako je bil Marko sam morilec.

Ali je bila nemara še tretja možnost?

Se dvakrat je komisar preropal hodnik, preden je storil sklep. Nato je obstal pred vrati Nadne garderobe in po kratkem obotavljanju potikal.

Ko je vstopil, sta stala zala igralka in dr. Moravec nekam v zadregi sredi sobe.

Remec je komaj utajil droban nasmeš. Da, da — mladi ljudje — — —

A potem so dobile njegove črte odločen izraz. »Zelo mi je žal, da vas moram še enkrat motiti — — —« je izpregovoril. »Toda korist preiskave me sili, da vam zadam še nekaj vprašanj — — —«

»Prosim — jasno je, da sva vam v vsem na voljo!« se je vpludno upri koncipient.

Komisar mu je lahno pokimal. »Nalepša hvala, ali — prav za prav ne gre za vas, ampak za gospodično Senčarjevo. Z njo se imam nekaj pomeniti.«

Kratki premolk, ki je zdaj nastal, so porabili vsi trije v to, da so sedli. Remec je prekrizal noge in se zagledal v pepel na koncu svoje cigarete.

»Gospodična Senčarjeva, prositi vas moram, da mi odkrito odgovorite na vprašanje: ali poznate človeka, ki smo ga doslej imenovali neznanec?«
Smeh Nade Senčarjeve ni bil popolnoma brez zadrege.

»Ne razumem vas, gospod komisar! Saj niti ne vem, koga mislite, ko govorite o »neznancu!«

»Tistega, ki je bil prejele v vaši garderobi.«

»Poznam ga prav tako malo, kakor vi«, je brez obotavljanja rekla igralka, in Remec ni imel za kaj dvomiti o resničnosti njenih besed.

Zamišljeno je pokimal. »Sim — dekle, da vam povem, kako sem prišel do tega vprašanja, gospodična Senčarjeva. — Gospod Justin namreč trdi, da so bili razni predmeti, ki ga delajo sumljivega, da je umoril svojega strica, izmaknjeni iz njegove garderobe. — In če zdaj pomislim na to, da odpira garderobni ključ gospoda Justina tudi vašo garderobo — — — tedaj bo vsakako tudi narobe res!«

Sele zdaj je bilo videti, da je igralka popolnoma razumela njegovo misel.

»Tudi jaz sem prepričana, da ključ moje garderobe odklepa oblačnico gospoda Justina«, je brez ovinkov priznala. »Se sama sem ga snoči opozorila na to, ko me je vprašale.«

»Sim — in svojega garderobnega ključa niste predskočnim — na večer umora — nikomur dali v roke?«

Igralkin obraz je lahno pobledel. Nemirno si je glodala spodnjo ustnico.

Ne Remec ne dr. Moravec nista prezirala tega. Koncipient se je hlastno obrnil k dekletu:

»Prosim, Nada, povej nama vso resnico! Vsek izmed nas mora storiti, kar ve in zna, da razvozlamo to uganko! — Torej prosim — ali si dala predskočnim svoj garderobni ključ komu drugemu v roko?« Njegov pogled je bil čvrsto in čudno oblastno uprt v Nado.

Igralka je skomignila z rameni.

»Res vaju ne razumem, ne tebe, Boris, ne vas gospod komisar, odkod jemljeta sum proti meni! Čemu naj bi bila to storila?«

Iz Julijske Krajine

V Tolminu so karabinjerji preteklo sredo aretirali 46 letnega Antona Cufelja, ki se je baje v javnem lokalno žaljivo oznanilo o fašističnih javnih ustanovah. Proces proti njemu se bo vršil najbrže na tolminskem sodišču.

V Smartnem pri Kojškem je bil aretiran domačin Lojze Prinčič, ki je v nekem javnem lokalno govoril proti državi. Odvedli so ga v zapore goriškega sodišča.

V Podgori pri Gorici so karabinjerji pretekli četrtek aretirali Ivana Marega iz Ločnika, ker je žalil organa oblasti. Marega je bil zaradi silnega prestopka že policijsko posvarjen. Zdaj se bo moral zagovarjati pred goriškim sodiščem.

Globa zaradi sablje. V Gorici je bil obsojen 28-letni Edvard Pavlin na 200 lir globe, ker so našli pri njem staro vojaško sabljo, ki je ni prijavil oblastem.

Inspekcija pri obmejni milici. Kakor poroča »Gazetino«, je prišel v torek v Gorico šef milicijskega generalnega štaba general Russo. Tekom dneva je izvršil z večjim spremstvom inspekcijo posameznih oddelkov obmejne milice v Bovcu, Kobridu, Tolminu in Idriji.

V Trstu se je meseca marca rodilo 355. meseca februarja pa 303 otroci. Umrlo je 324 odnosno 343 ljudi. Skupno je bilo 9 smrtnih primerov več nego rojstev.

Pulska hranilnica (C.R.P.) je podpisala za 5.512.000 lir notranjega posojila, tako zbrane 5 odstotne rente. Preko nje so ga privatniki podpisali za skoraj tolikšno vsoto.

V naše hiše za naš denar

Le naše res domače praške

ADRIA

Cross-country državno prvenstvo na Rakovniku

Ob veliki udeležbi najboljših tekačev države je bila v nedeljo lepo uspela lahko-atletika prireditelj na Rakovniku. Zmagalo je moštvo ASK Primorja. Zgoraj: Tekalci na startu. Na levi: Državni prvak v krožnem teku, Primorjčan Ivo Krevs, ki je v lepem času in odlični formi prispel prvi na cilj

nakazuje 3 % JNS, 2 % pa pripadala, kakor doslej o. o. Zato se pozovejo klubi odnoso o. o. da odvajajo po 10 % brutto (8 %). Odgovorni za odstotke so — v smislu saveznih propozicij — vedno prvo imenovani klubni bi. O. o. Maribor ima torej nakazati razliko 2 % za vse dosedanje tekme, ker je kasiral po 10 % brutto. O. o. Celje se poziva, da v roku 8 dni nakaze LNP odpadajoče odstotke v smislu dopisa blagajne od 15. januarja. Termini in pari ljubljanskega drugega razreda:

1. termin: Korotan-Jadran, Slovan-Grafika Reka-Mars, Svoboda-Sloga.
2. termin: Jadran-Slovan, Mars-Grafika, Svoboda-Reka, Sloga-Korotan.
3. termin: Mars-Jadran, Korotan-Slovan, Grafika-Svoboda, Reka-Sloga.
4. termin: Jadran-Svoboda, Slovan-Mars, Sloga-Grafika, Reka-Korotan.
5. termin: Sloga-Jadran, Svoboda-Slovan, Korotan-Mars, Grafika-Reka.
6. termin: Jadran-Reka, Slovan-Sloga, Mars-Svoboda, Grafika-Korotan.
7. termin: Grafika-Jadran, Reka-Slovan, Sloga-Mars, Korotan-Svoboda.

Termini in pari domačjske skupine:

1. termin: Mengeš-Domžale, Kamnik-Disk.
2. termin: Disk-Domžale, Mengeš-Kamnik.
3. termin: Domžale-Kamnik.
4. termin: Disk-Mengeš.

Termini in pari ljubljanskega pomladka:

1. termin: Mladika-Korotan, Hermes-Reka, Mars-Svoboda, Primorje-Slavija, Jadran-Ilirija.
2. termin: Korotan-Hermes, Svoboda-Reka, Primorje-Mars, Ilirija-Slavija, Jadran-Mladika.
3. termin: Svoboda-Korotan, Mladika-Hermes, Reka-Primorje, Mars-Ilirija, Slavija-Jadran.
4. termin: Korotan-Primorje, Hermes-Svoboda, Ilirija-Reka, Jadran-Mars, Slavija-Mladika.
5. termin: Ilirija-Korotan, Primorje-Hermes, Mladika-Svoboda, Reka-Jadran, Mars-Slavija.
6. termin: Korotan-Jadran, Hermes-Ilirija, Svoboda-Primorje, Slavija-Reka, Mars-Mladika.
7. termin: Slavija-Korotan, Jadran-Hermes, Ilirija-Svoboda, Mladika-Primorje, Reka-Mars.
8. termin: Korotan-Mars, Hermes-Slavija, Svoboda-Jadran, Primorje-Ilirija, Reka-Mladika.
9. termin: Reka-Korotan, Mars-Hermes, Slavija-Svoboda, Jadran-Primorje, Mladika-Ilirija.

Termini in pari ljubljanskega tretjega razreda:

19. aprila: Zalog-Moste, Mladika-Slavija.
26. aprila: Brod-Mladika, Slavija-Zalog.
3. maja: Moste-Brod, Mladika-Zalog.
10. maja: Slavija-Moste, Zalog-Brod.
17. maja: Brod-Slavija, Moste-Mladika.

Zakaj niste še poskusili?

Zahtevajte tako brezplačne kupone in informacije o stavih na nogometne tekme. Izplačuje se vsak teden.

„FOSTOK“

BEOGRAD, PAŠICEVA 4 — Tel. 20-420
SPREJMEMO RESNE ZASTOPNIKE.

Službene objave LNP. 21. seja k. o. 31. marca. Zabeleži se izključitev Domicelja Branka na tekmi Maribor—Rapid 15. marca. — Prijavi proti Jančigarju Karlu in Viktorju, oba Slovan, ter Filu Franju. Gradjanski, se odstopita u. o. s predlogom za uporabo § 26/1 spl. prav. — Pliberšku Antonu, Maribor, se na seji k. o. dne 12. septembra 1935 izrečena enoletna zabrana igranja popravil v toliko, da se mu vsteje suspnz od 1. julija do 1. avgusta 1935, in mu s tem kazni poteče 17. avgusta 1936. — Koprivšku Karlu, Celje, se na seji k. o. dne 10. marca zabeleži izključitev na tekmi Hermes—Celje 16. februarja kot pomotoma zabeležena briše. — Suspendirata

se: Klančnik Avgust, Hermes, po § 67 k. p.; Arnaudović Božidar, VSK Triglav, po § 55 k. p.

LZSP (Službeno). Sklepi 24. redne seje LZSP dne 3. aprila. V članstvo se sprejme Akademski klub v Ljubljani, Verificirajo se za SK Ljubljano Nušič Štefan in Crnobori Avguštin, za Akad. sportni klub Zvan Davorin in Dolenc Karel. Prihodnja seja bo 16. t. m. ob 20. v damski sobi kavarne Emona. Opozorjamo vse klube, da pošljejo na 5. redno letno skupščino LZSP, ki bo 17. t. m. ob 20. svoje delegate, katerim so izstavili pravilne poveljnice z navedbo, kdo ima glasovalno pravico.

Slalom klub 34 — tehn. odsek. Setanek vseh tekmovalcev v torek ob 18.30 v klubovem lokalno. Radi tekem, ki se bodo vršile ob velikonočnih praznikih in radi obnega zbora je potreben polnoštevilni odziv. K sestanku vabimo tudi tele gospo. de: Stojan, Svete, Rutar, Grünfeld in Kromar.

Retje: Amater 3:1 (1:1). Retje in Amater sta igrala v nedeljo prvenstveno tekmo na igrišču Amaterja v Trbovljah. Oba kluba sta bila tehnično dobra. Retje pa ima boljše strelce in si je zasluženo priborilo oba točki. Tekmo je dobro sodil g. Ramovž.

SK Ilirija. Redna seja upravnega odbora drevi ob 20.30 v damskem salonu kavarne Emona. Predsedstvo apelira na vse odbornike, da sigurno in polnoštevilno prisostvujejo današnji seji. Načelniki sekcij in drugi funkcionarji naj pripravijo mesečna poročila! Hazenska sekcija: Drevi ob 18.30 v klubski sobi kavarne Evropa plenarni članski sestanek, kateremu morajo prisostvovati brezpogojno vse članice. Dnevni red sestanka je važen.

Plavalna sekcija SK Ilirije priredi drevi ob 18. internu tekmo v zimskem kopališču. Udeležba strogo obvezna. Priči morajo zlasti Gril, Hodalič, Pestevšek, Karbl, Perkot, Lenart, Biber, Šiška, Krčan, Pretnar. Neopreviden izostanek bo kaznovan.

Motos ZSK Hermes. Redna seja v kavarini »Zvezdi« danes ob 20.

SK Reka. Danes ob 20. strogo obvezen sestanek nogometne sekcije. Ob 20.30 seja upravnega odbora.

Teniško igrišče. SK Celja v mestnem parku se že popolnoma urejeno. Prijatelji legega teniškega sporta so vabljeni, da se prijavijo v podružnici »Jutra« v Celju ali pa na teniškem igrišču.

RADIO

Točne sporede vseh domačih in ino zemskih oddajnih postaj na kratkih, normalnih in dolgih valovih najdete v ilustrirani tedenski reviji za radio, gledališče, film »Naš val«. Mesečna naročnina Din 12. Zahtevajte brezplačno in brezobvezno na ogled en izvod. Uprava: Ljubljana. Knafjeva ulica 5.

★

Torek 7. aprila

Ljubljana 11: Šolska ura: Velikonočne legende (ga. Polonca Juvanova). 12: Uvertura na ploščah. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Odkomki iz zvočnih filmov na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 18: Operetna glasba (Radio orkester). — 18.40: Filozofija združnega gospodarstva (univ. prof. dr. F. Veber). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Uvod v prenos. — 20.15: Verdi: Requiem za soli, zbor in orkester. Sodelujejo: Zbor Glasbene Matice in Slovenskega pevskega društva »Maribor«, orkester glasbene Matice in godba 45. p.p. ter solisti: ga. Zlata Gjurgijenc, ga. Franja Bernot-Golobova, g. Jože Gostič in g. Marjan Rus dirigent. — 22: Čas, vreme, poročila, spo-

red. — 22.15: Potovanje od zapada proti vzhodu (Radio orkester).

Beograd 16.20: Klavirski koncert. — 16.50: Narodne pesmi. — 21.10: Orkestralna glasba. — 22.20: Klavir in branj. — Zagreb 12.10: Plošče. — 17.15: Koncert orkestra. — 20: Komorna glasba. — 21: Orkestralni in pevski koncert. — 22.15: Ples. — Praga 19.10: Češke narodne. — 19.40: Orkester in flavta. — 20.20: Zvočna igra. — 22.15: Kantata. — Varšava 20: Prenos Wagnerjeve opere »Večni mornar«. — 23.05: Plošče. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 15.30: Otroški koncert. — 16.05: Plošče. — 17.15: Cerkevna glasba. — 20: Mojstri klasične opere. — 22.10: Orgelske skladbe. — 23.15: Lahka godba orkestra. — Berlin 18: Prenos iz Münchena. — 19.15: Glasba naše dobe. — 20.10: Večer Schubertove glasbe. — 22.30: Zvočna igra. — 23.30: Narodne melodije. — München 18: Orkestralni koncert. — 20.15: Cirkus in variete. — 22.45: Plesni orkester. — Stuttgart 18: Prenos iz Münchena. — 19: Plošče. — 20.10: Od harfe do tube. — 22.30: Kakor Berlin. — 24: Pergolesijeva glasba. — Rim 17.15: Lahka glasba. — 20.35: Operni večer.

Naše gledališče

DRAMA

Torek 7. aprila: Družinski oče. Gostovanje v Celju. Izven.

Sreda 8. aprila: V času obiskanja. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

OPERA

Torek 7. aprila: Pesem ljubezni. Red A. Sreda 8. aprila: Traviata. Gostuje Anton Dermota. Red Sreda. Četrtek 9. aprila: zaprto.

Pomladno negovanje las!

Priporočamo za vsake lase a zlasti za slabotne lase pomladno negovanje las. Tako boste obvarovali lase pred tvorbo prhljaja in izpadanjem, Sorela v tubi po Din 7.—, 12.— in po 25.—. Dobiva se v lekarnah, parfumerijah in boljših frizerskih salonih

Na cvetno nedeljo je umrla naša preblaga mama

ANA RAVTER.

Vse njeno življenje je bilo le dobrota in trpljenje. Pogreb bo v torek, dne 7. aprila 1936, ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju. Zadušnica se bo brala v sredo ob 8. uri v frančiškanski cerkvi. MARIBOR, TOLMIN, GORICA, dne 6. aprila 1936.

Zalutajoči otroci:

RAVTER Josip, Maks, Mirko, Malči, Stanko, CERNIGOJ Zofija, ŠNUDEL Mia — in njih rodbine.

Javljamo tužno vest, da je nenadoma preminul naš dobri soprog skrbni oče, gospod

HERMAN BUDAU

VISJI DAVČNI UPRAVITELJ V P.

Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v torek, dne 7. aprila ob 5. uri iz hiše žalosti Maistrova ulica, na farno pokopališče na Žalah.

KAMNIK, dne 6. aprila 1936.

MERCEDES, soproga.

MERCEDES in TILIUS, otroka.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo ozi. ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in šifre se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« Din 3.— v znamkah odgovor, priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnem s naročilom, ali pa po poštini položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičočna se malih oglasov, je naslavlјati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dober organizator ki pozna kraje in ljudi v dravski banovini se išče. Ponudbe s navedbo izobrazbe in doseganja delovanja, je poslati na ogl. odd. Jutra pod znanko »Organizator« 7648-1

Brivskega

pomočnika sprejemem takoj za 30. aprila, Tyrševa 31, Ljubljana. 7995-1

Deklico

pridno in pošteno, ki bi obnem pomagala pri gospodinjstvu, sprejemem takoj. Vsa oskrba v hiši. Prednost imajo sestre. Marica Soklič, Pod Trnovo. 9002-1

Mlajši sluga

za dostavo blaga in inkaso, dobi takoj mesto. Kavejca potrebna. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7997-1

Šiviljske pomočnice

samoostojne, sprejemem takoj. Anica Zupanc, Karlova 30. 9044-1

Brivskega

pomočnika dobrega delavca, sprejemem takoj. Konopa Ivan, Dol. Logatec. 9007-1

Manufakturnista

ki je vajen kemskih stvari, sprejemem takoj. Ponudbe pod »Za Ljubljano« na ogl. odd. Jutra. 9006-1

Natakarica

pridna, poštena, inteligentna, mora govoriti slovensko in nemško, dobi takoj službo v fini restavraciji v Mariboru. Ponudbe s šifro na področje Jutra Maribor pod »Mlaščina«. 9019-1

Spretno prodajalko

za trgovino s klobuki, sprejemem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod znanko »Inteligentna«. 7991-1

Krojaški pomočnik

za mešano delo, dobi takoj mesto. Prošterova ulica 94, I. nad. 9025-1

Krojaškega

pomočnika za volike komade, sprejemem takoj krojaški svetelj Perot Franjo, Stari trg 30. 9010-1

Službe išče

Vzaka beseda 50 par, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mladenka

s malo maturo, trg. tečaj, am in znanjem nemščine išče mesto v pisarni, gre tudi za vzgojiteljico. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7640-2

Foto amater

dobar, išče zaposlitev. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kjer koli«. 7996-3

Natakarica

šefi takoj premeniti mesto. Cenj. dopise na področje Jutra v Celju pod znanko »Kaj poštenega«. 9002-2

Mladenec

dobro izvečen, vojaščin, prost, želi privlačno službo ali v hotelu, najraje v Srbiji. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7905-2

Brivski pomočnik

vešč teletne obdelave, išče službo, Vodopivec Ovetko, Škofja Loka, kolodvor. 9000-2

G. Th. Rotman:

Miha Klapouch in njegovi prijatelji

2

Nekega dne je oče dejal: »Miha, staram se in ne morem več na dolga potovanja. Pojdi torej ti prihodni teden k šejku Benji Abuju po veliko vsoto denarja, ki mi jo je še dolžan.« Mater je vsa reč sicer nekoliko skrbelja, a na debudni Miha je bil ves navdušen.

Medenino

v kosih, kakor tudi pločevino, kupimo vsako množico. Jugo-Luta, Ljubljana 7. 9034-7

Železnih cevi

rabilnih, 3/4 do 1 colnik, kupimo 150 m. Motorol d. o. z. Maribor, Kralja Petra trg 4. 9016-7

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato kupuje se na visljihi cenah

Črne . . . juvelir

Ljubljana Wolfova ulica 1. 9016-7

Auto, moto

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosedežen avto

s majhno uporabo bencina in v odličnem stanju, na prodaj. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni voznika«. 7748-10

Tri železne

rezervoarje po 1 kub. meter vsebine. prodaja tovarna Seta. Tacen. 7706-6

Motorno kolo

Indian Skaut in mali Moščiščo črna prodaja. P. Škafar, Rimaka cesta Ljubljana. 7995-11

Avto Wanderer

štirimesečni, prodaja za Din 6000. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9023-10

Kolesa

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obšt

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dame!

Traja odnalsko izvršnje triserak, ulica 14, Kolerja, Trnovo. — Priporočil 100-30

Moške klobuke

domačega izdelka. Vam nudim po konkurenčni ceni v vseh barvah in oblikah. Javski Benik, Tyrševa 12, Ljubljana. Sprejemajo se vsakovrstna ponudila. 7395-31

Kapital

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Denar

na hranilne vloge vseh denarnih zavodov, pre akribi takoj. Strogo solidno poslovanje.

Rudolf Zore

bančno kom. pisarna Ljubljana, gledališka 12. Telefon 39-10. Priložite znamke!

Hranilne vloge

Ljudske posojilnice, Mestne hranilnice in Kmečki hranilnici in posejilni dom, vse v Ljubljani, kupim po primeren ceni proti plačilu v gotovini ali iste prevzamem v polnem znesku na vknjižbo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gotovina ali vknjižba«. 9012-16

Hranilne knjižice

Okrajne posojilnice 36.000 in ljudske hranilnice in posejilnice 30.000, obe v Škofji Loki in Hranilnice in posejilnice na Bledu 50.000, zamenjam za hranilne knjižice kranjskih ali ljubljanskih zavodov. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna zamenjava«. 9011-16

Informacije

o prodaji in nakupu hranilnih knjižic daj brezplačno koncesionarna trgovina ban. poslov. pisarna, Ljubljana, Beethovnova ul. 14/II. Telefon 35-10. Lastniki hranilnih knjižic in dolžniki, obrnite se zaupno na solidno trgovko. 9009-16

Edino potom koncesionarnega

Bančno kom. zavoda Maribor lahko prodajate vlagatelji hranilne knjižice in dolžniki iste kupite za poravnavo dolgov. Za odgovor Din 3 znamk. 7849-16

Vse denarne zadeve

torjave v hranilnih knjižicah vseh denarnih zavodov, vrednostne papirje (Vojno škodo)

Vam kupi in prodaj

izpolnjuje in vso vrsto hranilne knjižice

tako v gotovini

izvede hranilne knjižice in v gotovini kredit na hranilne knjižice.

Vlagatelji in dolžniki

gleda poravnave Vaših dolgov pri denarnih zavodih in glede torjave v hranilnih knjižicah se obrnite samo na trgovko

Alojzij Planinšek,

trg bančna posl. Ljubljana, Beethovnova ul. 14/II, vrata 19. ki vam jamči za strogo solidno izvedbo. — Znamke za odgovor. Telefon 35-10. 0920-16

Lokal

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovski lokal

v Kranju, na najpomembnejši točki, oddam takoj v najam. — Priporočila se za urarja, manufakturno, galanterijsko, trgovino s kolesi in živalnimi stroji, konfekcijsko, modno, klobučarsko, dežnikarsko in papirno trgovino, torej vse razen spešerjske in delikatesne trgovine, ker je to v hiši. Pojamla daje lastniki: Frano Majdič, Industrijski mlin. Vir. p. Dob. Domžale. 7994-10

Lokal

na prometni točki, poceni oddam. Poizve se pri »Prometu, Napoleonom trg 7. 9023-10

Večji društveni

prostor s pritlikinami, najugodnejši v sredini mesta, tudi eventualno na dvorišču in v gostilni, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalni najemnik«. 7999-19

Lokal

na prometni točki, ceniti ali dvorišču, s napeljano vodo in elektriko, iščem. Ponudbe pod »2 prostora« na ogl. odd. Jutra. 7999-19

Posed

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posesniki

biš, vil, parcel in posestev. ne urodit se sami s prodajo, sepaite se meni, preprčali se bodele o solidnosti, kakor je mnogo drugih do sedaj. Pristavec Franjo, nakup in prodaja nepremičnin. Ljubljana, Erjavčeva cesta 4a. — Telefon 25-31. Nesproti dram. gledališča. 73-30

Velik travnik

6811 m² primeren za več. je stavbišče od katerega sega vodovod in elektro vod ugodno napredaj. Trnovski predmestje. Vojnaški. Cesta 29. ok. tobra 9/II — 16. 7784-20

Kupi in prodajalci

ne zamudite ugodne prilike, ki se vam nudi za prodajalce in kupce posestev, trgovskih in stanovanjskih hiš, vil in majhnih hiš, parcel v mesta in na periferiji in drugih nepremičnin. — Večje izbire in ugodnosti ne morete nikjer dobiti kot da se obrnete na posredovanje Jantar Marija, Sv. Petra cesta 27. 9038-30

Stanovanje

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

s pritlikinami, oddam za maj. Cena 350 Din, vodovod, parket. Zg. Šiška 205, v bližini Gasilskega doma, v bližini Gasilskega doma. 7901-31

Stanovanje

3 sobi, kuhinja, plin in elektrika, odda za 1. maj. M. Ravar, Stari trg 19. 9000-31

Stanovanje

oddam, eno ali dvosobno. Ruper. Podjunska 15, Ljubljana VII. 9001-31

Enosob. stanovanje

oddam, eno ali dvosobno, s pritlikinami v I. nadst., oddam za maj. Mesečno Din 400. Vodnikova 15, Šiška. 7913-31

Trisobno stanovanje

lepo, prazno ali opremljeno, oddam s 1. majem v vili. Streliška ul. 36. 7907-31

Sobo in kuhinjo

oddam s 1. majem. Tovernika ul. št. 39/1. Moste. 9000-31

Kuhinjo in sobo

oddam s 1. majem družini dveh oseb. Cernotova 9. 9015-31

Trisobno stanovanje

s pritlikinami v I. nadst., oddam za maj. Mesečno Din 500. Vprašati Celovška 56. 9013-31

Damske pomladne plašče

trenčkoate, kostume, komplete, obleke, krila in bluze, dekliske plašče, otroške obleke v vseh velikostih i. t. d. nudi najceneje trgovka

F. I. GORIČAR

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA 29

Trisobno stanovanje

s stekleno in odprto verando, kopalnico, predsteno s pritlikinami in vrtom, oddam za 1. junij ali julij. Poizve se: Suvohorska 10, II. nad, od 10-16. ure. 9027-31

Sobo odda

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lepo mesečno sobo

sončno, s vhodom s stopnic, v I. nadstropju, oddam. Rimaka cesta 35. 7972-33

Parketirano sobo

lepo, veliko, sončno, v centru mesta, oddam dvema solidnima gospodinjstvom, — najraje s vso oskrbo. Novi trg 5/II, leva. 9008-33

Sobo

lepo opremljeno in sončno, oddam na Bleiweisovi c. 17. Ogled ob 6 zvečer. 9004-23

Sončno sobo

lepo, mirno, oddam, parket, elektrika, hladno, s 16. aprila. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7798-23

Sobe išče

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

lepo, s uporabo kopalnice, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Soba«. 7900-33a

Mesečno sobo

za 15. april, šteta dve go. spodnji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sončna in mirna«. 7745-33a

Sobico

tudi s oskrbo ali skupno gospodinjstvo pri dobrotah ni mlajši tenki iščem. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Osmajleni tuji uradniki«. 7585-33a

Opremljeno sobo

s posebnim vhom, v centru, event. s uporabo kopalnice, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zelo soliden in miran«. 9001-33a

Informacije

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Ako kupujete

ali prodajate nepremičnine v Zagrebu, se obrnite s zampanjem na dolgi biro. Vsako naročilo se izvrši promptno in strokovnjaško. Prodaja vsake vrste objektov po ugodnih cenah. Agencija »Zvijezda«, Zagreb, Ratkajev Prolaz 10. 7647-31

Izgubljeno

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službenska knjiga

na naslov: Tinka Flucher, Dr. Krekova cesta 22, Studenci pri Mariboru, je bila izgubljena od Rogarke Slavine do Celja. Najdite! Naj knjigo vrne na gornji naslov. Nagrada Din 100. 9009-28

Dopisi

Vzaka beseda 2 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kateri gospod

bi posejil dolgi obitnik 37 let, osamljen 30.000 Din proti hrani in stanovanju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zenitev ni izključena«. 7891-35

INERIRAJ

V »JUTRU«

KONKURZ

za restavraterja

Sarajevski oficirski dom sprejme restavraterja

od 1. maja 1936 Konkuriраjo lahko samo resni in kvalificirani restavraterji. Število abonentov se giblje od 80—150 po letnem času. Kavejca 20.000 Din v gotovini. Restavrater dobi brezplačno vse potrebne prostore za restavraterstvo in lepo stanovanje za sebe in svoje osebe. Rok za vlaganje ponudb s dokumenti do 20. aprila 1936, za pogoje se obrnite na upravo doma.

Napravite ta poizkus s svojim pudrom

Milijoni žena so bili nenavadno presenečeni po izvedbi tega izrednega poizkusa. Žene so vedele, da zajedalci, razširjene znojnice in drugi nedostatk polti mnogokrat nastanejo zaradi pudra, ki je robat kakor pesek. Mnogi pudri, ki so na videz mehki in fini, vsebujejo ostra in trda zrnca. Videti jih sicer ni moč, pod zobmi pa jih lahko občutite. Vzemite malo svojega pudra in dajte ga med prednje zobe. Če je v njem le sled takega zrnca, ga boste občutili, kakor se občuti pesek v hrani. Zdjaj pa napravite isti poizkus s pudrom Tokalon, ki je na zraku prevelik. Proizvaja se po novem načinu, ki ga napravi desetkrat finejšega in lažjega kakor kdaj prej. Samo puder, ki plava v zraku, je odbran za uporabo. Ker je tako fin in lahek, ne more vsebovati peščenih zrn, ki bi zamašila in dražila nežne kožne znojnice. Vurajte se škode, ki Vam jo lahko napravi puder z grudicami in zrcem. S pudrom Tokalon, s edinim na zraku prevelikim pudrom, ste popolnoma varni. Ker pa vsebuje smetanovo peno, se obdrži na licu ves dan. Ni več blestena nosu in ni se treba več stalno pudrati.

Razno

Trenchkoate ter vsa OBLAČILA v ogromni izbiri, odlično izdelana si nabavite najugodnejše pri Preskerju Sv. Petra c. 14. Telefon 38-83.

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopakete dobite pri I. POGAČNIK Bohoričeva ul. št. 5

KLISEJE

END IN VEČBARVNE Jugografika SV. PETRA NASIP ST. 23

HERMAN BUDAU

VIŠJI DAVČNI UPRAVITELJ V POKOJU.

Priljubljenega sodelavca ohranimo v trajnem in častnem spominu.

Pogreb pokojnika bo v torek, dne 7. aprila 1936 iz Maistrove ulice na pokopališče na Žalah.

KAMNIK, dne 6. aprila 1936.

Potrtri globoke žalosti naznanjamo, da je naš ljubljani soprog,

papa, sin, brat, stric in svak, gospod

Anton Jeras